

- Projekt på gång
sid 3-5
- KMHS pedagogdagar
sid 6-7
- Cikus Cirkör
sid 8-9

Kultur SMÖCKAN

Nr 6 DEC 2007

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- Smockan besöker V:a Götaland
sid 10-13
- Det inre rummet
sid 16-17
- Kulturministern svarar på frågor
sid 23

LEDAREN

SMo(C)Kfullt av aktivitet!

Ett fantastiskt SMoK-år börjar gå mot sitt slut. Aldrig tidigare har vi varit så många medlemmar och aldrig tidigare har vi haft förmånen att driva så många nationella utvecklingsprojekt!

Året har med andra ord varit "smo(c)kfullt" av aktiviteter som syftar till att stärka musik- och kulturskolan och därigenom barn och ungas möjlighet att utöva och uppleva kultur i dess olika former.

Att musik- och kulturskolans frågor blir allt mer betydelsefulla både lokalt, regionalt och nationellt är naturligt. Musik- och kulturskolan är en befintlig, väl etablerad, lokal kulturinstitution som har tillgång till välutbildad personal, lokaler och andra resurser som hitintills används allt för begränsat.

Musik- och kulturskolan är en resurs som med all sannolikhet kommer att bli än mer central när det gäller skolutveckling, friskvård, lokal kulturutveckling, samverkan med regionala institutioner etc, etc. Därför kommer musik- och kulturskolornas frågor allt mer i centrum.

Detta syns inte minst på SMoKs roll som nationell mötesplats för musik- och kulturskolefrågor. Utvecklingsprojekt som Pascal och kvalitetsprojektet får stor betydelse lokalt samtidigt som projekten pekar på en vilja att förändra och utveckla i takt med brukarnas och politikernas önskan.

Samtidigt som vårt nationella arbete utökats och stärkts har också det internationella samarbetet intensifierats. Vi har alla mycket att lära från och av varandra! Ett gott exempel på det förbättrade internationella samarbetet är det utbyte som sker mellan de nordiska länderna.

En ansökan från de nordiska länderna om ekonomiskt stöd för att genomföra ett gemensamt utvecklingsprojekt kallat "Växthuset" ligger nu på nordiska rådets bord. Får vi ett positivt svar där innebär det att projektet som syftar till att jämföra resultat och se på forskning, pedagogik, metodik, organisering etc mellan de nordiska länderna kan starta. Oerhört spännande och utvecklande!

En alldeles speciell tanke och förhoppning skickar jag till Stockholms alla barn och ungdomar med anledning av nedskärningshot och hot om stora avgiftshöjningar för Stockholms kulturskola. Huvudstadens kulturskola har under de senare åren varit en förebild och inspirationskälla för både svenska och utländska kulturskolor vilket belönades med utmärkelsen "Årets musik- och kulturskola" år 2007.

Som vår huvudstad har Stockholm ett alldeles speciellt ansvar. Det som händer i huvudstaden ger starka signaler ut till övriga kommuner. Låt oss kunna vara stolta över att ha Europas största och bästa kulturskola även framgent. Stockholms barn och unga behöver den!

Med dessa rader vill jag tillönska alla Smockans läsare en riktigt God jul och Gott Nytt År!

PER SJÖBERG,
ORDF. SMoK

INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare.....	2	Länsbevakning V:a Götaland.....	10-13	Insamling för Världens barn.....	20
Nytt på projektfronten.....	3-5	Magnus Rosén rapporterar.....	15	Julkryss.....	21
KMHs pedagogdagar.....	6-7	Seminarium på Birka.....	16-17	Kulturnytt.....	22
Cirkus Cirkör.....	8-9	Klezmerprojekt i Kungälv.....	18	Porträttet, kulturministern.....	23
		Magnus Bäcklund i Skara.....	19		

KULTURSMOCKAN
DAUS TRYCK & MEDIA
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-26 61 10

ANSVARIG UTGIVARE
Per Sjöberg, SMoK

REDAKTÖR
Nils Ågren, 070-678 44 55
nisse.agren@telia.com

PROJEKTLEDARE/ANNONSER
Jan Dylicki, 0660-26 61 05
jan.dylicki@dau.se

Annonsprislista kan laddas ned som pdf-fil från hemsidan www.dau.se

GRAFISK FORMGIVNING
Johnny Altelind, 0660-26 61 31
johnny.altelind@dau.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK
DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER

Per Sjöberg
Nils Ågren
Dag Krafft
Håkan Sandh
Ann-Sofie Öman
Claes Willig
Pierre Fablström
Britt-Marie Nyström
Magnus Rosén
Mia Agardh (kryss)

OMSLAGSFOTO:
Natalie Gomez-Lundberg
på Cirkus Cirkörs höstlovs kurs
Foto: Nils Ågren

Kultursmockan utges av SMoK,
Sveriges Musik- och Kulturskoleråd
Kultursmockan nästa nummer: v. 6.
Manusstopp för annonser: 18 januari.

Tipsa Smockan!

Tel: 070- 678 44 55
Nils Ågren

Bildtext

På projektfronten mycket nytt

På projektfronten har det varit en intensiv höst. Pascalprojektet har gått in på sitt andra år av tre; ett nytt uppdrag från Myndigheten för skolutveckling har medfört att vi arrangerat fyra mötesplatser för kultur och skola runt i landet och - inte minst - SMOKs kvalitetsprojekt Q har startat.

Pascalprojektet kan enklast beskrivas som ett projekt där vi försöker stimulera 29 projektkommuner att på hemmaplan utveckla sitt arbete med barn och ungdomar med olika funktionshinder. Den största insatsen är att vi samlar 132 pedagoger från alla projektkommunerna 3 x 2 dagar per år under projektets tre år. Vi arrangerar föreläsningar om olika funktionshinder, föreläsningar om olika metoder att arbeta med kulturverksam-

het för elever med funktionshinder och workshops där metoder kan prövas. Och naturligtvis diskuterar vi och utbyter erfarenheter.

Vi tror att de flesta som deltagit på dessa dagar dels har sett många fantastiska exempel på vad eldsjälar på olika håll i landet redan har åstadkommit men också vad som är möjligt att göra framöver. Vi tror också att de allra flesta är överens om att området funktionshinder är så otroligt omfattande och någon manual för undervisning i alla tänkbara situationer kommer det aldrig att gå att ta fram.

Istället handlar det i väldigt hög grad om att hitta ett förhållningssätt till alla elever, hur musik- och kulturskolorna kan vara organiserade på ett sätt som gör att alla barn kan känna sig välkomna och få möjlighet att utvecklas. Om de är funktionshindrade eller ej blir då en sekundär fråga. Vad det innebär i praktiken hoppas vi att vi kan återkomma till längre fram i projektet.

En annan del av Pascalprojektet handlar om att utveckla ett samarbete på de konstnärliga högskolorna inom detta område. Ett tredje område är att se vil-

ket behov av ytterligare hjälpmedel som behövs.

Där har vi just avslutat en samverkan med Mälardalens högskola där deras designstudenter tagit fram hjälpmedel inom musikområdet för funktionshindrade. Även där har vi diskuterat utifrån begreppet design för alla, det vill säga att bra design för funktionshindrade är inte att ta fram "hjälpmedel" utan en design som passar alla, även de med funktionshinder.

Nu när vi snart har kommit halvvägs i Pascalprojektet börjar också tankarna på vad som händer när det är slut - eller kanske redan innan det är slut. Någon form av nätverk kommer att finnas kvar efter 2009. Finns intresse även för Pascal 2.0? Är fler kommuner intresserade av att delta i ett liknande utvecklingsarbete? Hör gärna av er med ert intresse och funderingar!

Pascalprojektet finansieras av medel från Arvsfonden och Kulturrådet.

Q-PROJEKTET DÄR

KVALITET KOMMER I FOKUS

Med ett stort engagemang kring kvalitetsbegreppet träffades 36 projektkom-

Bagatell 5

Akustikskärmar

Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglas-system.

- Akustikskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustikskärm på notställs fot 1080 kr (exkl. moms)

www.bagatell.se - 013-527 50

Selma Music

Sveriges förmånligaste uthyrning av blåsinstrument?

Instrument	Hyra/mån från	
klarinett	95:-	- Vi har ett flertal kvalitetsmärken att välja mellan.
tvärflöjt	95:-	- Obegränsad hyrestid utan köptvång
trumpet	95:-	- Vid köp tillgodoräknas 2/3 av inbetald hyra - Obs! oavsett hyrestidens längd.
trombone	95:-	
altsax	175:-	
tenorsax	175:-	

Box 159, 751 04 Uppsala, tel/fax 018-24 27 60

e-post: info@selmamusic.com, www.selmamusic.com

Bildtext

muner för första gången i mitten av november. Platsen var Djurönäset på Värmdö. De båda dagarna startades upp med hjälp av Emma Öhgren på Mynigheten för skolutveckling, som på ett mycket konkret och tydligt sätt berättade om deras sätt att hantera frågorna och vad som är kvalitet utifrån deras perspektiv.

Därefter gick vi över till våra egna kvalitetsarbeten och tog del av tre goda exempel på som pågår idag ute i våra verksamheter. Först ut på banan var Torgny Hammarstrand från Hörby som presenterade deras modell, följt av Johan Kjellberg från Lidköping - där musiksko-

lan varit ledande med att hantera detta arbete i kommunen, och sist - men inte minst - Stockholm: Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm - där Bengt Staf och Uno Karlsson redogjorde för deras sätt att arbeta med mål och processen för att nå dem.

Vi gav oss också i kast med att definiera vad som är kvalitet hos de medverkande, vilket gjordes med hjälp av fokusgrupper. Senare i projektet kommer SMOk att åka till Arvika, Alingsås och Vara för att träffa elever, föräldrar, lärare och politiker. Dessa besök har som mål att ta reda på vad som är kvalitet från

deras perspektiv. Är det samma svar vi får från alla grupperna? Om inte, vad är skillnaden?

Tisdagen inleddes med en föreläsning av Lars Stridh från Sveriges kommuner och landsting. Lars framhöll, bland annat, vikten av att inte krångla till ett kvalitetsarbete samt att utgå från brukarnas behov.

Under våren är det inplanerat fyra seminariedagar som vänder sig till alla, alltså även de som inte deltar i Q-projektet. Mer info hittar du på www.smok.se. Antalet platser är begränsat och först till kvarn gäller...

Först ut är Jan Håkansson som med-

Bagatell 4

"Sitt rätt"

ORKESTER/
KÖRSTOL
595:- (exkl moms)

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol "Sitttra" finns med 3 olika fasta lutningar från 595 kr och två varianter med steglös inställning av bak- och framben från 795 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Bildtext Johan Kjellberg

Bildtext Kerstin Wallmyr

TK
Buss · Kisa

FRANKFURTS MUSIKMÄSSA

Världens största musikmässa 11/3 - 16/3 2008

Boka din Bussresa på TK Buss Kisa tel: 0494-125 96

eller via vår hemsida: www.tkbuss.se

Avresa från Linköping den 11/3 kl 07.30

Med möjlighet att stiga på längs E4 ner till Helsingborg

PRIS: 4695:-

Ingår: bussresan t/r i modern bekväm turistbuss

Logi: 5 nätter i db-rum på hotel med frukost och middag. Flerdagarskort till Mässan.

Hotel: Le Meridien vid Hamburg dag 1
Lindenwirt i Rüdesheim dag 2,3,4
Scandic i Lübeck dag 5

verkar den 15 januari. Håkansson har bland annat skrivit boken "Formulera och utvärdera mål". En mycket intressant dag utlovas kring detta tema, till den ringa kostnaden av 700 kronor/person (inkl lunch samt fika). Platsen är i SKLs hus, Hornsgatan 20, i Stockholm.

Q -projektet finansieras av Ungdomsstyrelsen.

MÖTESPLATSER FÖR KULTUR OCH SKOLA

När detta skrivs har vi genomfört tre av fyra mötesplatser för kultur och skola. Alla har samlat fler än 200 deltagare och utvärderingarna pekar på mycket nöjda deltagare. Återstår en i Luleå den 14 dec. Alla dessa mötesplatser arrangerar vi på uppdrag av Myndigheten för skolutveckling och även i samverkan med Kulturrådet och Malmö högskola.

Efter en rikskonferens i Karlstad, den 22-23 januari, skall alla mötesplatserna summeras, ett inspirationsmaterial tas fram och en slutrapport lämnas till regeringen. Detta sker samtidigt som Myndigheten för skolutveckling läggs ner. Efter sommaren 2008 har det nya Skolverket ansvaret för utvecklingsfrågor inom skolområdet.

Vi hoppas att det stora intresse som vi ser för estetiska läroprocesser runt om i landet också kommer att ta form av ett fortsatt utvecklingsarbete i den nya skolorganisationen. Det behöver skolan. Och framförallt barnen!

Ulrika Jörgensdotter och Håkan Sandh
Projektledare i SMoK

Bildtext Eva Sundberg

DIN BLECKBLÅSVERKSTAD
Vi erbjuder alla typer av reparationer.

Lödningsar
Ventiler
Byglar
Bucklor
Drag

NYKÖPINGS BLÅS
TONWERKSTAN AB
MÄNNISKOR OCH MUSIK TILLSAMMANS

Bagatell 8

Teleskop Dirigent Regal

Flagskeppet bland våra dirigentnotställ. Här finns allt som en dirigent kan önska sig. Som alla våra "Teleskop" finns inga skruvar - alla inställningar sker sekundsnabbt och kan ändras under pågående spel. En generös hylla med plats för div. tillbehör. De dubbla benen gör "Dir Regal" till det stadigaste av stadiga. En ny finess: Bakom skärmen finns ett extra fack för övriga partitur och stämmor. Välj till vår "strålände" belysning.

Pris: 2000 kr (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Borås Kulturskola presenterar stolt två härliga festivaler!

Rätt stråkare
vinner 10.000,-

Är du 12-16 år och spelar ett stråkinstrument, då kan du **tvävla om priset på 10.000 kr i Borås 12 april 2008**
Anmäl dig senast 29 februari!

Rätt låt
125.000,-

Melodifestival i Borås den 23-25 maj 2008
Alla 5:e och 6:e klassare bjuds att skicka in ett bidrag senast 8 februari!

BORÅS STAD Kulturskolan

Information och anmälningsblanketter
www.boras.se/kultur/kulturskolan

BORÅS STAD
BÄCKÅNNS GYMNASIET
KAMMARBANDEN
KAMMARBANDEN

LILLA AKADEMIENS MUSIKGYMNASIUM & PRE-COLLEGE

STRÅK, BLÅS, PIANO, ORGEL, ACCORDEON,
HARPA, GITAR, SLAGVERK, SÅNG,
KOMPOSITION OCH DIRIGERING

SISTA ANMÄLNINGS DAG
15 FEBRUARI 2008

WWW.LILLA-AKADEMIEN.SE

Valda sanningar

Har du någon gång haft elever som sagt "det här kan jag inte, det är för svårt"? Detta är en vald sanning som gör det svårare för eleven att ta till sig undervisning. Men det går att ändra på, enligt Tomas Enhager.

För femte året i rad arrangerade Kungliga Musikhögskolan pedagogdagar med en rad seminarier och musikaliska sammankomster. "Valda sanningar - nya vägar" var temat för året och först ut bland föreläsarna var Tomas Enhager, som har över 20 års erfarenhet av att leda kurser och seminarier när det gäller personlig utveckling.

Förutom kurser inom näringslivet har Enhager arbetat med idrottslag och individuella idrottare på elitnivå och desutom coachat bland andra Göteborgsoperan och Göteborgssymfonikerna när det handlar om scenrådsla.

Enhager talade på temat "Valda sanningar" om hur våra egna tankar påverkar vårt dagliga liv och vår utveckling. Själv bar han länge på en vald sanning att han var dålig på musik.

TANKARNA LÄMNAR SPÅR

Uppvuxen som utstött och mobbad grabb i Stockholm flyttade han till Falun, där han var mån om att få kompisar. Många spelade musik och det ville han också göra. Men musikläraren sa ganska snabbt till honom: "Tomas, jag tror att det är bättre för dig om du spelade grammofoon".

- Jag valde att tro på honom istället för att säga att musik är det roligaste jag vet. För mig blev det en sanning - "jag är dålig på musik", säger Enhager.

Varje dag tänker vi mellan 60 000 och 90 000 medvetna tankar, de allra flesta är tankar vi tänkt förr. När vi tänker ska-

par hjärnan så kallade neuropeptider, som lämnar spår i det undermedvetna.

Spåren läggs på plus- eller minussidan i ett "minneskonto" och så småningom skapas ett attitydmönster. När vi kommer till olika situationer plockar hjärnan blixtnabbt fram information från kontot, som är fyllt av valda sanningar om dig själv.

- Vad är det som motiverar oss människor? Vi drar oss till det vi upplever som behagligt och trevligt. I barnuppfostran använder vi oss ofta av "mutivation och hotivation" och lär barnen att undvika det som är otrevligt. Självbildens är valda sanningar om dig själv, vilka är dina valda sanningar, hjälper de dig eller stjälper de dig, och hur ändrar du valda sanningar som stjälper dig?

Enligt Enhager bär vi alla på många valda sanningar som gör det svårare för oss. Med för många spår på minneskontots minussida, som skapats av att man tänker eller säger "det här kan jag inte, det är för svårt", "jag är dålig på att komma ihåg namn", "jag har svårt för siffror", så blir det också väldigt svårt att lära sig eftersom hjärnan vill undvika det som känns otrevligt.

SKAPA POSITIVA KÄNSLOR

För att komma ihåg saker och lära sig något krävs en känsla, en känsla som är kopplad till våra sinnen, syn, känsel, hörsel, smak och lukt. Ju starkare känsla desto bättre. Skapar du en bra känsla när du gör något bra så lägger du det på

KMH:s rektor Johannes Johansson välkomnade de cirka 360 deltagande musikpedagogerna med orden: "Ni är kuggar i samma stora viktiga maskineri i sambället som ska förklara vad musik har för nytta för oss alla."

plussidan i hjärnans minneskonto.

Enhager poängterar vikten av att koppla en positiv känsla i kroppen eller tanken varje gång man gör något bra, och att försöka undvika att skapa en negativ känsla när något inte går så bra.

Hela tiden kommer signaler från minneskontot, från sådant vi tänkt tidigare - positivt eller negativt - och som påverkar oss. Det gäller alltså att bryta gamla mönster som påverkar oss negativt.

Enhager kopplar också våra valda sanningar till kultur, och även världsproblem.

- Vi är uppfostrade i en värld av valda sanningar, hur ska jag då kunna möta människor från andra kulturer, med andra valda sanningar? Det som skapar inspiration - där det är livsglädje i kärnan - det är kultur. Kultur i allmänhet och musik i synnerhet har stor roll att spela, för där finns det kreativitet. Hittar vi kreativiteten kan vi lösa många problem vi brottas med, till exempel ett världsproblem som miljön.

Text och foto: Nils Ågren

"Hjärnan tjuvlyssnar på vad vi tänker" säger Tomas Enhager, som förklarar hur tankarna sätter spår på plus- eller minussidan i vårt minneskonto.

Bagatell 7

Flygel- och pianomedar

Passar till alla pianon och flyglar. Kullagrade dubbelhjul av hög kvalitet. Mycket enkelt att montera för den som är lite händig (bruksanvisning medföljer). Instrumenten kan sedan lätt flyttas av en enda person.

Medar flygel

Medar piano

Pris: 1995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Ambjörn Hugardt (till vänster) avslutade sin föreläsning "Musikundervisning - är den på riktigt eller på låtsas?" med en kroppsövning som definitivt var på riktigt.

Musikundervisning - på riktigt eller på låtsas?

- Jag vill påstå att en allmänpopulär uppfattning är att musikundervisningen är på låtsas. Något vi kan ha eller mista, och att det inte vore så farligt om vi miste den.

Det säger Ambjörn Hugardt, lektor i musikpedagogik på KMH, som ville visa att musik definitivt är på riktigt.

Ambjörn Hugardt plockade fram en rad begrepp som används inom musikundervisningen - till exempel kreativitet, skapande, konstnärlighet, estetiska läroprocesser, vidgat språkbegrepp och så vidare - och kopplade dessa till en rad motsatspar: på riktigt - på låtsas, lek - allvar, konst - vetenskap, känsla - tanke, själ - kropp, praktik - teori.

På riktigt är det nyttiga, det viktiga, på allvar. På låtsas är att hitta på, det överkliga, leken. Men för vem är det på riktigt? Här har kulturen och traditionen givit oss en hierarki - en "vald sanning" om man så vill. Den individuella sanningen ligger hos dig, mellan er och resten av den allmänpopulära uppfattning-

en finns en gräns, säger Ambjörn Hugardt.

ÄMNESSPECIFIK ELLER INSTRUMENTELL

Är musikundervisningen ämnesspecifik eller instrumentell, frågar sig Hugardt och berättar att musikundervisningen ofta legitimeras som instrumentell - det vill säga att musiken är nyttig för någonting annat än sig själv.

Den smyckar och livar upp - och fungerar för att stödja inläring; den är ett avbrott från det "seriösa" - som roliga timmen; den ger överspridning - man blir mer kreativ.

Man kan påstå att musiken är person-

lighetsutvecklande, självförtroendeingivande, socialt utvecklande och kreativtetsutvecklande. Eller att den fungerar som kompensation, som balans mellan skolans aktiviteter, som lustfylld aktivitet, som fostran, som förstärkning.

- Men vi står för något annat också - det ämnesspecifika. I musiken, i uttrycket, ligger en stor legitimerande förtroendekraft. Den fördelen har vi som musiklärare, vi kan bli "på riktigt" alldeles automatiskt - vi kan få ett kompetenskopplat omedelbart förtroende. Musik är ett så underbart ämne att uppleva - reflektera - diskutera och framförallt uppleva "på riktigt".

SVERIGE I TOPP

Ambjörn Hugardt hänvisar till en Eurobarometer från EU-kommissionen, European Cultural Values, som publicerades i september. Den visar att endast 7 % av svenskar inte aktivt sysslar med någon form av kultur. Det ska jämföras med genomsnittet i EU som ligger på hela 38 %.

- Resultatet är häpnadsväckande, vi innehar en klar förstaplats i EU.

Andra siffror man kan utläsa ur undersökningen är att 26 % av svenskarna kan spela något instrument, jämfört med EU-snittet 10 %. 40 % sjunger (EU-snitt 15 %); 36 % dansar (19 %); 35 % sysslar med kreativt skrivande (12 %); 65 % foto/film (27 %); 77 % hantverk av något slag (36 %) och 8 % teater/skådespeleri (3 %). I samtliga fall ligger Sverige på första plats bland EU-länderna.

- Det här är siffror som ger svart på vitt att kultur är på allvar. Kanske märker vi att begreppen inte är varandras motsatser utan istället är beroende av varandra. På riktigt behöver på låtsas, lek behöver allvar, konst behöver vetenskap, känsla behöver tanke, praktik behöver teori och det instrumentella behöver det ämnesspecifika.

Text och foto: Nils Ågren

Bland de många föreläsarna fanns Cecilia Hultberg, professor i musikpedagogik, som talade under rubriken "Musikaliskt lärande - vad är det?" Hultberg avslutade med slutsatsen att musikaliskt lärande är komplext och mångfacetterat och att erfarna lärares och musikers kunskaper bör göras tillgängligt på ett kollektivt plan. Musiklärare måste få ta del av andra lärares erfarenheter.

Vad fick du ut av årets pedagogdagar?

- Inspiration och nytänkande. Det var fjärde gången jag var på pedagogdagarna och jag tycker att de är viktiga. Jag tyckte framförallt att Tomas Enhager och hans valda sanningar var intressant att lyssna till.

Börje Olpers, Sveg, musikskolan Härjedalen

- För mig var det första gången på pedagogdagarna och jag tycker att det var inspirerande pass, inte alla men de allra flesta. Vi fick bland annat konkreta tips och material som vi har användning av i vår undervisning.

Steffen Mickeler, Götene kulturskola

- Det var roligt och spännande. Jag har fått lära mig många nya låtar och lyssnat till den inre rytmen. Vi har också pratat betyg och haft en spännande workshop med Yvonne Palm Lebel. Jag var här för andra gången och här knyter man många nya kontakter, vi har fått till ett nytt samarbete med kollegor från Skåne.

Berit Jonsson, Ängelholm

- Det var härligt med workshop där vi sjöng tillsammans. Jag har varit med en gång tidigare också och jag tycker att det är bra och givande föreläsningar. Den här gången tyckte jag det var intressant med Lars Carlsson, som pratade om kärnan i själva musikundervisningen. Jag satt också med i betygsgrupperna som hade en egen programpunkt.

Birgitta Cederberg, Uppsala

- Jag har precis börjat jobba på kulturskolan och det var jätteroligt att vara med här. Väldigt intressant och givande. Jag har fått flera aha-upplevelser och tar med mig många tankar härifrån.

Gabriella Lernberg, Kulturskolan i Jönköping

- Det är trevligt att få komma iväg och få inspiration, nya idéer och nya låtar. Jag var med på Magnus Josephsons pass och han hade bra uppbyggda låtar som är lätta att följa, det är något jag brinner för. Tomas Enhager var också väldigt intressant.

Patrik Lernberg, Trollehöjdskolan, Mullsjö

Hobbyverksamhet eller arbetstillfällen?

Utbildningsminister Jan Björklund uttalade sig i DN om att det måste sättas stopp för hobbykurser på gymnasier utan tydliga arbetsmarknadsbehov, som till exempel vinterakrobatik och cirkus. Ett yttrande som cirkusdirektör Tilde Bjölfors på Cirkus Cirkör inte kunde få låta vara oemotsagt.

Kramfors med Högå Kusten

Vill Du jobba som lärare på "Sveriges bästa musikskola"?

Kramfors Koninkum med ca 20.000 invr är belägen på önsa sidor av Ångerman- älvn i den naturrika Högå Kusten som utsetts som Världens av UNESCO. Koninkumns läge ger stora möjligheter till ett valfritt boende och en rik fritid. Vi har en väl utvecklad samhällsservice och ett rikt fritids- och kulturutbud som räcker till för hela familjen.

Vi söker nu

Vik kulturskollärare (sångpedagog)

med heltidstjänstgöring på estetiska programmet under vintern 08.

Kvalifikationer: Musikhögskola eller motsvarande.

Ytterligare upplysningar får Du av Sune Johansson telefon 0612-80 425.

Utdrag ur polisens belastningsregister lämnas vid begäran.

Välkomna med Din ansökan med lönespråk och meritförteckning till Kramfors Koninkum, Personalkontoret, 672 80 KRAMFORS senast 2007-12-19.

Besök gärna vår hemsida www.kramfors.se

Skandinaviska nordiska tekniska universitet
Forskning & utbildning i världens

Musikhögskolan i Piteå

Sök före 10 januari!

www.ltu.se/mcm

LULEÅ
TEKNISKA
UNIVERSITET

– Tyvärr är Jan Björklund inte ensam om den uppfattningen. Han representerar också ett stort antal personer som sitter på bestämmande poster och som avgör hur snabbt, eller långsamt, utvecklingen går, säger Tilde Bjölfors, som poängterar att livet är i en ständigt pågående förändringsprocess.

– Tiderna förändras och lika så arbetsmarknaden, och det Jan Björklund kallar hobbykurser är inkomstbringande områden. Det känns tråkigt att politiker på den nivån inte är uppdaterade på samhällsutvecklingen.

Tilde berättar om sitt besök i Montreal hos Cirque du Soleil. De har över 3 000 personer anställda, bland annat en avdelning med över 50 casting directors som åker runt i världen och söker artister som kan jobba på Soleils omkring 20 rullande produktioner. Det Björklund kallar hobby på gymnasieprogrammen är en av Kanadas fem största exportvaror, en kreativ industri med en årlig omsättning på över 5 miljarder kanadensiska dollar.

Cirkus Cirkör är naturligtvis inte i samma storlek, men man har i alla fall cirka 300 personer på lönelistan inom ett yrke som ingen politiker eller arbetsförmedlare hade kunnat föreställa sig för tio år sedan.

– Min sanning idag är inte nödvändigtvis morgondagens sanning. Hade jag lyssnat på vad vuxna sa när jag var yngre så hade det aldrig blivit något Cirkus Cirkör. Jag har gamla dagboksanteckningar där jag skrivit att jag aldrig ska bli som de vuxna som tror att de vet allt.

INVESTERING - INTE BIDRAG

Tilde säger att det finns en fara i att se konst som näring, samhällsnytta eller utvecklare. Konst är viktig för konstens egen skull och den är som mest verksam när den är helt fri. Men frågan är vad det innebär att vara fri, när friheten kräver att man tacksamt ska ta emot bidrag för att kunna utföra sin fria konst.

– Det kostar att skapa, man kan jämföra skapelseprocessen med

forskning inom näringslivet. Forskning är kostsamt, det är först senare det kan bli en inkomstbringande produkt. Man kan inte se konsten som enbart näringsdrivande, då tappar man det kreativa skapandet.

Hon vill se mer statligt stöd i näringsutvecklingen av kultur, resurser som ska gå till skapandeprocessen. Dessutom ska stöden ske i form av investeringar - inte bidrag.

– Till kultur heter det bidrag, till näringslivet heter det investeringsstöd. Jag kan inte se att konsten kan leva och vara utvecklande utan investeringar. Jag vill ha ett samhälle som ser stödet till kultur som en investering.

I Tildes drömvärld har konsten lika stor betydelse och har lika stor plats som forskningen och vetenskapen, där är konst och vetenskap två sidor av samma mynt.

FÖRBÄTTRADE BETYGEN

Hon har också en drömskola där kreativ process och konstnärlig metod har samma utrymme som de teoretiska ämnena.

– Att vara nära en kreativ process är ett sätt att rusta framtidens människor att klara sig i vårt allt rörligare och globala samhälle. Kreativiteten kan göra att man har lättare att skapa sig ett jobb.

Cirkus Cirkör kan också visa att deras cirkusgymnasieelever har högsta betyg av alla gymnasielinjen på S:t Botvids gymnasium i Botkyrka kommun, ett resultat hon kopplar till cirkusutbildningen.

– Vi vet vad de här eleverna hade för betyg innan de kom till oss. Här får de utlopp för sin fysiska aktivitet. Deras energi - som tidigare varit ett problem i skolgången - är här positiv. Jag kan förstås inte bevisa att betygen har med det här att göra men jag tycker att det talar för sig själv. Målet med skolpolitik är att allt ska bli bättre och det finns olika vägar att nå dit. På vårt gymnasium är det inte Jan Björklunds väg som har gjort att eleverna fått högst betyg.

Text: Nils Ågren
Foto: Tobias Fischer

Höstlovskul på Cirkus Cirkör

Nära samarbeten med olika skolor, mängder med kurser och öppen träning varje torsdag. Det händer mycket på Cirkus Cirkör i Alby i Botkyrka kommun. Smockan hälsade på mitt under den populära höstlovskursen.

– Det är jättekul! Vi har dans, teater, clown, trapets. Att gå på lina är skoj, säger Agnes Länk, 11, som sedan ska träna på ett trapetsnummer tillsammans med kompisen Natalie Gomez-Lundberg, 10.

Det ser lite våghalsigt ut där de hänger uppochned tillsammans i trapetsen, men eftersom de redan är inne på fjärde dagens träning vet de hur de ska göra.

Nali Sapan, 10, balanserar på en stor blå boll och Erik Nyström, 11, snurrar med två färgglada band.

– Jag har varit på kurs förut också. Man lär sig så mycket - jonglering, trapets, balans, säger Erik.

Höstlovskurserna, som riktar sig till skolediga barn och ungdomar mellan 7 och 17 år, är väldigt populära. Det handlar om dans, nycirkus, clowneri och akrobatik, en intensiv vecka där barnen verkligen har jättekul. Allt avslutas med en gemensam föreställning inför publik.

Axel Fritz, 13, är en av deltagarna.

Han balanserar en snurrande tallrik på en lång pinne som han ställt på läppen.

– Det är första gången jag är på kurs men jag har varit på en prova-på-dag tidigare. Jag gillar mest jonglering med ringar, säger Axel.

KOPPLAR CIRKUS TILL SKOLÄMNEN Mia Crusoe, verksamhetsledare för kurser och träning, berättar om alla de många kurser som ständigt är igång hos Cirkus Cirkör. Inte bara här i Alby utan även på skolor runt om i landet.

– Det passar vilka åldrar som helst, vi har även många vuxengrupper som kommer hit. Det är många discipliner inom cirkusen och det finns något som passar alla, vi håller också kurser för funktionsnedsatta.

Circus Cirkör har också ett nära samarbete med skolor i Järfälla och Botkyrka kommuner, där det inte bara handlar om att föra in cirkus i idrottsämnet.

På Kvarnhagsskolan, en grundskola i Alby/Fittjaområdet i Botkyrka kommun, startar nu ett fördjupat samarbete där man även inför cirkus i till exempel svenska, matte och fysik.

– Ett spännande projekt där lärarnas egen lust till skapande är grunden, säger Mia. Det kan till exempel vara spännande att titta på tyngdlagen i fysiken, hur man kan förhålla sig till tyngdlagen med akrobatik. Vad innebär det till exempel att gå på lina?

– Livet är upp och ned, det finns energi och rörelse in i minska molekyler. Hur kan vi koppla det till kemi och fysik? Jag kan bara se till mig själv så inser jag att om jag hade fått knyta fysik och kemi i skolan till en fysisk upplevelse så tror jag absolut att jag hade blivit betydligt mer intresserad.

På maten kan man ha jonglering eftersom man använder sig av matematiska formler för att räkna ut olika trick.

– Det här har också med närvaro och koncentration att göra.

CIRKUSÅR 2008

Cirkus Cirkör driver tillsammans med S:t Botvids Gymnasium i Botkyrka en treårig cirkuslinje. De har också, sedan 2005, Sveriges första högskoleutbildning i nycirkus, med Danshögskolan som huvudman.

2008 blir det dessutom cirkusår i Botkyrka kommun, med extra fokus på den pedagogiska verksamheten och på föreställningar.

För eleverna på höstlovskursen är träningen i full gång inför deras avslutande föreställning och även om alla har skoj så tar barnen samtidigt sina uppgifter på stort allvar.

– Vi ska göra vårt trapetsnummer på avslutningsföreställningen. Det skulle vara kul att bli cirkusartist, säger Agnes Länk innan hon återigen ger sig upp i trapetsen tillsammans med Natalie Gomez-Lundberg.

Text och foto: Nils Ågren

Bilderna ovan:

1. Nali Sapan visar prov på balsnsinne.
2. Akrobatik ingår förstas i cirkuskurs.
3. Natalie Gomez-Lundberg och Agnes Länk i trapetsen.
4. Glada minner när ungdomarna tränar inför avslutningsföreställningen.
5. Axel Fritz beärskar jonglering.

Bagatell 9

”Stage”

Orkester/ körpodier

Flexibelt lättvikts podie-system i alu-minimum för scenbyggeri med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabb-koppling.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

DIN BLÅSINSTRUMENT- OCH TILLBEHÖRS-AFFÄR

Vi har även musikprester t.ex.
luffarslöjd, pins,
pennor, musikbilder,
slipsar, mm.

NYKÖPINGS BLÅS
TONWERKSTAN AB

MÄNNISKOR OCH MUSIK TILLSAMMANS

0155 - 21 97 77

info@nykopingsblas.se

KUNGL. MUSIKALISKA AKADEMIENS UNGDOMSSTIPENDIER 2008

Musikaliska Akademien utlyser ett antal mindre stipendier avsedda som ekonomiskt stöd till unga instrumentalister och sångare i åldern 13-19 år, d v s födda under 1989-1995, som har förutsättningar för ett musikyrke och som kanske kommer att välja ett sådant senare.

FÖRETRÄDE GES DEM SOM EJ KAN ERHÅLLA KVALIFICERAD UNDERVISNING PÅ SITT INSTRUMENT/SÅNG PÅ HEMORTEN UTAN MÅSTE RESA TILL LÄRARE PÅ ANNAN ORT.

Den som redan antagits till högre musikutbildning, vid musikhögskola i Sverige eller motsvarande utomlands, kan ej komma ifråga till dessa stipendier.

Provspelningar anordnas under våren år 2008 i Stockholm, Göteborg, Malmö, Arvika, Örebro, Sundsvall och Piteå.

Kallelse från Akademien utsändes till samtliga sökande.

De sökande som har mer än 25 mil till närmaste provort kan, efter ansökan, tilldelas ett resebidrag om högst 300 kronor.

Ansökningsblankett rekvideras från Akademiens hemsida www.musakad.se eller på telefon 08 - 407 18 10, (08 - 407 18 00 vx).

Ansökan skall vara Akademien tillhanda **senast den 15 februari 2008.**

Smockan besöker...

V:a Götalands län

DEL 3

I det här och ytterligare två nummer av Kultursmockan kommer vi att besöka Västra Götalands län. I detta nummers tolv bidrag ligger tyngdpunkten på gamla Skaraborgs län.

Musikskolan

Drag under vingarna i Härryda

Härryda kommun har ett bra läge som grannkommun till Göteborg med Landvetter flygplats i centrum. Detta gör att det är mycket inflyttning med många barnfamiljer, vilket är en bidragande orsak till att kulturskolan nu har ca 1 250 elever i den egna verksamheten.

Verksamheten har under senare år utvecklats och för drygt två år sedan blev

3 fiolrytmikelever från Härryda kulturskola, fr.v. Wilhelm, Elias och Linus

vi kulturskola. Nu har ämnena drama/teater och dans tillkommit vilket möjliggjort nya samarbetsformer och ökad integration i grundskolan.

Rytmikämnet har en stark tradition och startade på bred front redan på 80-talet. Detta metodinriktade ämne är ett utmärkt redskap som tränar eleverna såväl musikaliskt, motoriskt som socialt.

Nu bedrivs rytmiken både integrerat i grundskolan och som egna grupper i skolår 2. Dessutom erbjuds undervisning i fiolrytmik och brassrytmik och till kommande läsår startar vi också träblåsrötmik.

Satsningen på instrumentalrytmiken ligger i linje med att vi nu jobbar mer med den sociala aspekten i våra ensembler. Skall det vara lockande att vara med i en orkester måste eleverna, förutom att de gillar att spela, tycka det är roligt att träffas!

Skolan har en lång och stark orkestrertradition, särskilt på blåssidan med orkestrar i sex olika åldersnivåer samt storband. Lärarna samarbetar också gärna över instrumentgränserna i olika projekt.

Nyborjarundervisning på klaver och gitarr får många av eleverna under det

Populärt med blås i Mariestad

Fyra välfyllda blåsorkestrar träffas och spelar varje vecka, och äldsta orkestern åker givetvis på konsertresor så ofta de kan. En annan framträdande del i Mariestad är rockundervisningen. För elgitarr- och elbaselever är rockgruppspe-

lande en integrerad del av undervisningen, och regelmässigt är mellan 10 och 15 rockgrupper igång.

Sedan ett par år finns brasslek och stråklek för 7- och 8-åringarna, och i övrigt finns tre stråkorkestrar, två gitarrorkestrar, två körer och ett varierande antal mindre ensembler.

Totalt spelar nästan 700 elever och skolan erbjuder ett tämligen heltäckande utbud av instrument, förutom de "vanli-

gsta spelåret i form av ackordspelsgrupper med 10-12 elever som leds av två lärare. Anledningen till att denna modell kom till var till stor del att lärarna ville samarbeta och få med mer samspel i undervisningen även på dessa instrument. Undervisningsformen har fallit väl ut och resulterar i att vi exempelvis har haft upp till 60 gitarrister på scen samtidigt.

En hel del undervisning bedrivs som integrerad verksamhet i grundskolan: rytmik, sceniska musikprojekt, dans, drama, kör och rockensemble. Köp- och säljsystemet ifrågasätts nu och dessutom finns en ökad medvetenhet om kulturskolan som en resurs när det gäller att öka grundskolans måluppfyllelse.

Samtal förs därför om på vilket sätt kulturskolan kan ges ett utökat uppdrag. Sannolikt kommer detta att innebära att alla barn någon gång under sina grundskoleår får undervisning av kulturskolans personal i främst rytmik, sceniska musikprojekt, drama och dans.

I februari flyttar kulturskolan in i nya om- och tillbyggda lokaler i centrala Mölnlycke vilket är ett tydligt tecken på den positiva utvecklingsfas skolan befinner sig i. Efter att i alla år verkat i lokaler som inte varit anpassade för verksamheten känns detta som ett ordentligt lyft, som ytterligare kan stimulera utvecklingen!

Magnus Bladh, kulturskolechef

ga" finns också en dragspelslärare och en oboelärare.

Viktigaste samarbetspartnern är givetvis grundskolorna. Samarbetet kan ha varierande form, ibland blir det lokala shower ute på skolorna där musikskolelever spelar tillsammans med sångare, dansare och aktörer från grundskolan, ibland gör musikskoleleverna egna konserter i grundskolorna.

Senaste året har man också gjort samkonserter med det lokala "vuxna" musiklivet - med avsikten att eleverna skall lära sig hitta ut i musiklivet när de slutat musikskolan. Just nu är man inne i förberedelserna för skolans första musikproduktion, som kommer att framföras under mars månad.

Vad vi önskar oss inför framtiden? Ett par breda musikpedagoger med dans- och dramakompetens, som ständigt arbetade ute i grundskolorna och utgjorde länkar mellan grund- och musikskola, skulle medföra ett stort musiklyft för alla kommunens barn!

Tomas Grundström, rektor

De här söta trollen släpptes tillfälligt ut ur Bergakungens sal när Mariestads Musikskola 40-årsjubilerade 2005

En kultursmedja i Tidaholm

Musikskolan i Tidaholm startades 1971 och fick ganska snart den omfattning vi har haft ända in på 2000-talet. Hösten 2001 invigdes Kulturskolan Smedjan och vi kunde lägga till ytterligare ämnen på vår skola. Genom åren har inga större besparingar drabbat oss, utan vi har kunnat få växa till oss i lagom takt.

Kulturskolan undervisar i musik, drama och bild och drygt 300 elever kommer till oss varje vecka för att musicera, agera och skapa konst. Vi har blåsorkestrar, rockband, gitarrgrupper, stråkorkestrar, trumgrupp, teatergrupper och bildgrupper och vi försöker att synas i alla möjliga sammanhang.

Genom arrangörsföreningen "Musik i Tidaholm" samverkar vi också med andra kulturaktörer i kommunen, och med denna blandning av organisationer kan vi erbjuda Tidaholmarna ett rikt utbud av föreställningar, konserter och andra evenemang. Kulturskolan är en stor och aktiv del av det kulturliv som

finns och är en mötesplats för elever, lärare, allmänheten och professionella utövare.

När vi blev kulturskola 2001 tog vi också ansvaret för att anordna en lokal UKM-festival varje år, och därigenom se till att kulturskolan också når de elever som inte går hos oss på ämneskurser; vi finns för alla som vill bidra med något. UKM (Ung Kultur Möts) engagerar varje år ett stort antal ungdomar, och lokalfestivalen 2007 fick utökas till två föreställningar.

Som många andra musik- och kulturskolor dras vi med lokaler som inte är anpassade för verksamheten; mycket trappor, salar med dålig eller obefintlig ljudisolering, gammalt och slitet. Dock ligger huset centralt och är på sätt och vis charmig.

Inom några år hoppas vi på en lösning av lokalproblemen då en ny F-9 skola planeras och andra lokaler som kan anpassas frigörs. Inför planeringen av detta hoppas vi kunna utöka samarbetet med ungdomscafét Magasinet, och tillsammans kunna få till stånd ett kulturhus med fritidsgård och kulturskola som basverksamheter. Inspiration till detta har varit bl.a. Höganäs kommun och deras kulturhus Eric Ruuth.

Vi anser att kulturskolan har ett stort ansvar att vara delaktig i det arbete och de diskussioner som förs om ungdomars situation i en kommun. Med vår kunskap och kompetens kan vi erbjuda en sysselsättning som ger den känsla av meningsfullhet som många eftersträvar, men som många saknar.

Lars Paulsson, rektor

*Kulturskolans dag i Tidaholm 26 maj 2007
Foto: Lars Paulsson*

Stenungsunds kulturskola söker sin väg

I förra numret av Smockan hänvisade Per Sjöberg till Centrum för barnkulturforskning och deras definition av vad kultur är. I Stenungsund är vi också intresserade av att försöka förstå kulturbegreppet och var gränserna för vårt uppdrag går och den definition som vi snickrar på just nu, låter som följer: Konst/Kultur är alla gestaltade och kommunikativa handlingar som berör existensen.

Den är kort och koncis och har hjälpt oss att förstå varför vi inte behöver anordna kurser i fotboll, vilket man mycket väl skulle kunna hävda om man följer den breda och allmänna tolkningen av kulturbegreppet som vi gör i Sverige.

Samtidigt har vi funnit att det är bättre att använda det något baktunga begrep-

Kulturskolan seglar på Hakefjorden utanför Stenungsund

pet konst/kultur för att beskriva vilken sida av kulturen vi pratar om och för att avskilja vår verksamhet från till exempel idrotten.

Mycket av vårt arbete idag handlar också om att fördjupa vårt begripande av

vilken roll konst/kulturen spelar i våra och våra barns liv - vad den betyder etiskt, pedagogiskt och för vår psykiska hälsa. Det betyder att vi intresserar oss för det mänskliga medvetandet, som en helhet, men betraktat genom det konstnärliga perspektivet.

I och med att vi bygger upp någon form av teoribildning kring vår förståelse av vårt medvetande kommer ämnen som neurokemi, filosofi (kunskapsteori) och religion in som naturliga samtalspartners.

Vi arbetar för att bli en kulturskola i dess verkliga mening - en holistisk skolform, en intellektuell miljö, som förstår sitt uppdrag existentiellt och sociologiskt, och som befördrar mening, kreativitet, empati, respekt för olikhet och för spontana livsyttningar. Vi har att göra, således...

*Torbjörn Stockenborn,
kulturskolechef på Kulturskolan
i Stenungsund*

Musikglädjen i centrum i Lidköping

Musikskolan i Lidköping har sedan starten 1975 utvecklats till en skola med livlig verksamhet och stor bredd. Vi börjar redan i tidig ålder där vår rytmikpedagog har grupper i baby- och småbarnsrytmik. Nästa steg blir att de förskolor som önskar får besök av rytmikpedagog några gånger per termin. I Lidköping får samtliga elever i åk 2 besök av rytmiklärare 4 gånger per termin, så kallad FU eller

kompanjonlärarskap.

Vi har en frivillig grundkurs i åk 3 där vi jobbar med något som vi kallar blockflöjtssång. Vi har alltså valt att behålla blockflöjten som grund men undervisningen skiljer sig från den modell som varit tidigare. Vi arbetar med ett material som två av våra lärare gjort själva där blockflöjten finns med men där sången är minst lika viktig, ett material som fun-

gerat mycket bra och genererar mycket spelglädje hos barnen.

När eleverna sedan börjar i åk 4 är det dags att välja ett annat instrument, eller fortsättningsblockflöjt, och där tar någon av våra 19 spelglada pedagoger emot eleverna.

När det gäller solosång börjar vi med det från högstadiet och uppåt, men för de som vill sjunga hos oss tidigare kan vi erbjuda plats i någon av våra fyra körer, en verksamhet som ökat kraftigt under senare år.

Superstarkören gör konsert med tema djurlåtar

Vi satsar mycket på ensembleverksamhet och har idag ett stort antal grupper igång; blåsorkestrar, stråkensembler, popgrupper, gitarrorkester med mera. För de lite äldre eleverna finns även möjlighet att välja kurser i teori och musikdata, en verksamhet som är ganska ny hos oss.

Några av våra drygt 1 000 elever får sin undervisning i våra egna lokaler, centralt belägna mitt i Lidköpings stadspark, och andra får undervisning ute på sina skolor.

I övrigt försöker vi bredda verksamheten på olika sätt, för tillfället samarbetar vi med en dramapedagog från den lokala teaterföreningen som tillsammans med vår rytmiklärare gör ett projekt i form av en musiksaga i åk 3.

Ska man framhålla något så måste det bli våra kompetenta och engagerade pedagoger som på ett positivt och entusiastiskt sätt gör ett fantastiskt arbete med både yngre och äldre elever

Johan Kjellberg, rektor

Stefans Combo framträder på Essunga gymnasieskolas avslutning

2008 är ett jubileumsår för Essunga Musikskola, som ligger mitt i Västra Götaland. Att vi ligger mitt i länet märks på sammansättningen av vår personal. Av åtta lärare fördelat på tre heltidstjänster har alla tjänst i någon av våra angränsande kommuner såsom Vänersborg, Grästorp, Vara, Herrljunga och Alingsås. Detta ger en rik möjlighet till influenser och idéer från vår region.

Politiskt har det varit och är ett stort engagemang kring musikskolans verksamhet under de snart 50 år som musikskolan funnits i kommunen.

Vi försöker hitta samarbetsformer med andra kommuner och ett av de samarbeten vi har är med Herrljunga Musikskolas stråk- och blåsensembler i form av ett årligt musikläger och gemensam höstkonsert och elevkonserter.

Ytterligare samarbete är Musikskolans ensembler, som samarbetar i en gemensam julkonsert med Nossebro Musikkår samt samarbete med grundskolan i olika musikprojekt.

Musikskolan bedriver undervisning i musikskolans lokaler i Nossebro och i Bredöls och Jonslunds skolor. Kommunens grundskoleelever visar stort intresse för musikskolan och cirka 200 av grundskolans drygt 600 elever deltar i musikskolans kör- eller instrumentalundervisning.

Stor uppmärksamhet har vi fått då en av Musikskolans rockgrupper, SK8, vann Lilla Melodifestivalen 2007. I slutet av november deltar gruppen i den nordiska finalen i Oslo.

Göran Smith, musikleddare

Jubileum i Essunga 2008

Nära grundskolan i Sotenäs

I Sotenäs får musklärarna använda alla sina kunskaper och färdigheter genom att så få lärare skall kunna tillgodose de drygt 200 elevernas önskemål. Vi är fyra fast anställda plus några timanställda.

Musikskolans lärare har hand om grundskolans klassmusik på de flesta skolorna vilket ger ett nära och gott förhållande. Sedan 4-5 år har vi återkommande samverkansaktiviteter som "Hela Skolan Sjunger" och PiGit.

HSS förbereds genom att musklärarna spelar in terminens repertoar och sen

delar ut en CD och texter till varje skola för övning. Sedan åker vi runt och spelar live till allsång på skolans storsamlingar 2-3 gånger/termin. Skolorna upplever att de har något trevligt att samlas kring samtidigt som våra lärare kan presentera sina instrument.

PiGit är den andra återkommande samarbetsaktiviteten. Alla elever i åk 4 och 5 spelar piano eller gitarr vid två tillfällen på hösten och två på våren. Grundskolan får hjälp att uppfylla sina musikmål i femman, samtidigt som musikskolan för ut sina möjligheter till alla.

Sotenäs har samarbete med de flesta musikskolorna i norra Bohuslän. I oktober detta år blev vår kulturskoleutred-

Spelning för världens barn i Kungshamn.

ning klar, som vi gjort tillsammans med Munkedal och Färgelanda. Förhoppningen är att lättare kunna rekrytera personal med gemensamma tjänster - om vi får starta kulturskola.

Fleming Larsson, musikleddare

Kulturskolan i Götene - vid Vänerstrand

Vi har cirka 310 elever fördelade på instrumentalundervisning, dans, drama och bild.

Musikundervisningen bedrivs under skoltid ute på skolorna, och orkestrar, ensembler och andra grupper träffas på eftermiddagar och kvällar. Instrumentalundervisningen startar i åk 1 för fiol och

från åk 3 för övriga instrument.

Det finns flera orkestrar i kulturskolan: Nystråk (nybörjarna i fiol/cello), Stråkligan (åk 5-gy), Nybörjarbrass, Juniororkester (mellanstadiets blåsare) och Paradorkester (högst.-gy). Sedan fyra år tillbaka bedrivs gruppundervisning för elever i åk 1-2 i Brasslek.

Arbetet med att ge pianisterna möjlighet att spela tillsammans i grupp har lett till undervisning i pianostudio med fyra deltagare plus lärare. Dessutom behöver de olika orkestrarna pianister till syntbasstämmor och ackordspel.

Även enskilda elever på stråk och blås ackompanjeras gärna av pianoeleverna. Gitarristerna jobbar på liknande sätt.

Samarbete med grundskolan har bedrivits i olika projekt genom åren, men Götene kommun har ingen gymnasieskola och därför försvinner de äldsta eleverna ur kulturskoleverksamheten förtare än om så skulle vara fallet. Möjligheten för dem är då att spela med i ortens musikkår och grannkommunens orkesterförening och att där bli en del av det vuxna amatörmusiklivet istället.

Personalen på kulturskolan är tolv personer, dans-, bild- och dramapedagogerna har timanställningar, medan de åtta musklärarnas tjänster ligger mellan 30-100 %.

Rektor för kulturskolan innehar en 15 % tjänst, en av lärarna agerar studieledare.

Hildegard Jansson, studieledare

I Uddevalla satsar man brett

Sedan kulturskolan bildades 2004 har en målsättning varit att arbeta i ämnesöverskridande projekt för att skapa kopplingar mellan våra olika ämnen: musik, dans och drama. Detta gör sig inte själv, men förutom en hel del gemensamt föreställningsarbete har bildandet av kulturarbetslag varit ett framgångsrikt sätt att knyta de olika ämnena till varandra.

Kulturarbetslagen, som består av lärare från de olika ämnena, träffar under ett läsår samtliga barn i årskurs 3, och arbetar tematiskt tillsammans med varje klass i sex veckor. Detta ger alla barn i Uddeval-

la kommun en chans att träffa kulturskolans lärare, och vi får en bra möjlighet att rekrytera till vår frivilliga verksamhet.

Övrigt samarbete med för-, grund-, sär-, gymnasieskola och socialtjänst innefattar bland annat blåsklass, stråkklass, musikterapi, dans- och dramaprojekt, läs- och skrivprojekt, olika musikprojekt med mera. Genom att aktivt träffa många barn i skolan får vi många möjligheter till rekrytering, vilket bland annat resulterat i att vi lyckats bryta en negativ trend vad gäller anmälningar på blåsinstrument.

Sammantaget ger denna breda kontak-

tyta, tillsammans med en stor utåtriktad verksamhet, en bra marknadsföring av kulturskolan och vi får många chanser att visa vår breda kompetens. Vi tycker också att det är viktigt att ge våra barn och ungdomar en praktisk nytta av de kunskaper vi förmedlar.

Detta gör vi genom att samarbeta regionalt, nationellt och internationellt med andra musik-/kulturskolor för att skapa många möjligheter till resor och möten med barn och ungdomar från andra platser i Sverige och från andra länder. Något som berikar oss både personligt och verksamhetsmässigt.

Jim Carlsson, rektor

Sambatåg på Kungsgatan i Uddevalla.

Flitiga myror i Skövde

"Fem myror är fler än fyra elefanter" är namnet på en föreställning vi i Skövde musikskola gjorde under 40-årsjubileét 2005. Det får även stå lite som en symbol för hur vi arbetar här.

Samarbete i alla former är något vi prioriterar och det är också något som är oerhört utvecklande för alla parter. Här följer automatiskt nya intryck, nya möten som i sig utvecklar och ger nya idéer till andra arbetssätt, nya projekt etc.

På skolan finns fin konst som vi lånar från Konstmuseet och vi anordnar konserter i olika former uppe i Konsthallen/Konstmuseet. Ett exempel är när några elever hade övat in olika musik. De fick sedan välja representativa konstverk i samlingarna som de själva tyckte var goda symboler för de stycken som framfördes.

I samma hus som musikskolan arbetar

också Västerhöjdgymnasiet och deras musiklinje. Här sker mycket samverkan vad gäller lärare som arbetar på båda

arbetsplatserna; samutnyttjande av lokaler/instrument/inventarier; elever som medverkar i ensembler i båda riktningarna och så vidare.

Kavelbrogymnasiet här i Skövde samarbetar med oss varje år vad gäller olika projekt och produktioner. Det kan handla om tillverkning av rekvisita och större dekor till mer omfattande föreställningar, men också om direkt medverkan i en show av något slag.

Medieprogrammet Västerhöjd har förlagt sin APU här på musikskolan under praktikperioden. Detta gör att vi har tillgång och resurser till två-tre elever två dagar i veckan. Det kan vara allt från att filma, ta stillbilder, dokumentera, intervjua, göra CD-omslag till vår Jubileums-CD 2005, affischer, programblad etc.

Det är intressant för eleverna som får göra ett "riktigt" arbete med krav på bra resultat som syns och hörs, men är ock-

så en fin tillgång för en kommunal musikskola som gärna arbetar i riktning mot en kulturskola.

Förra året vann Skövde musikskola förstapriset i SMoK:s filmtävling "Culture Dream School". Detta var överraskande och mycket trevligt både för oss på musikskolan men framförallt för de elever på Medieprogrammet som gjort filmen. Detta blev uppmärksammat här och pengarna gick som delbidrag till Medieprogrammets vårresa till Prag.

Vår egen marknadsföring är något som jag som musikledare skulle vilja utveckla mycket mer. Tiden räcker inte alltid till men en vi hoppas på att kulturen i Skövde på sikt ska kunna hitta en lämplig person som kan hjälpa oss med hela marknadsföringsbiten.

För övrigt kan vi berätta att SMoK-ambassadören Magnus Rosén deltog vid "Kulturnatten" som invigningstalare, där han också visade prov på sina elbaskunskaper.

Gunnel Johansson, musikledare

Tradition och framtid möts i Skara

Skara Musikskola är en traditionell musikskola, som tillhandahåller undervisning på de flesta instrument. Dock finns långt framskridna planer att utvecklas till en kulturskola.

Under 2008 flyttar musikskolan till andra lokaler, vilket kommer att stärka möjligheterna till ytterligare samverkan med grundskolan. Här kommer även "kulturskolespåret" att utvecklas vidare.

2008 blir för övrigt ett händelserikt år i musikskolans historia. Vi fyller nämligen 50 år! Många spännande förslag finns för ett högtidligt firande.

Från 2007 finns skolan inom barn- och utbildningsförvaltning. Tidigare tillhörde skolan kultur/fritidsförvaltning. Verksamheten består av följande delar: Barnens från 4 år, förberedande undervisning för åk 2, "Uppaktan", Instrumenta-

lämnen från åk 3. Cirka 15 ensembler/orkestrar kompletterar verksamheten. Den utåtriktade verksamheten är omfattande med cirka 80 framträdanden/konserter per år.

Anmälningavgiften till musikskolan är enhetlig, och ligger under riksgenomsnittet. Skara Musikskola vill vara det självklara kulturnavet i kommunen!

Pierre Fahlström, rektor

Magnus Bäcklund och Hanna Andersson sjöng tillsammans vid Musikskolans konsert i Skara.

Tibro - på väg mot eller kulturskola

Tibro musikskola är just nu en traditionell musikskola med undervisning i musik. Vi har medvetet arbetat med ordet flexibilitet i vår undervisning. Detta syns framför allt i vår ensembleverksamhet.

Vi har många, många små "lösa" ensembler som varierar hela tiden vad gäller deltagare. Detta tror vi ger eleven en bra grund till förståelse och ökad känsla för samspelet i en grupp. Även samarbetet mellan lärarna ökar. Några större fas-

ta ensembler finns också, till exempel stråkorkester, gitarrorkester, rock och pop.

I Tibro bedrivs nästan all undervisning på dagtid. Detta tack vare ett synnerligen gott klimat och samarbete med grundskolan. Detta resulterar även i en mängd olika små projekt tillsammans med skolan. Små musikaler, ämnesredovisningar och småkonserter är bara några uttryck på ett gott samarbete. Grundskolan kallar ofta på våra tjänster, och vi försöker lösa det mesta.

Spännande saker händer i Tibro. Kommunen har tillsatt en utredare som skall utreda frågan om hur Tibro skall kunna

bygga upp en kulturskola. Skall man utöka musikskolan med fler ämnen eller skall man organisera kulturskolan på ett helt annat sätt?

Stor hänsyn måste tas till det övriga kulturlivet i Tibro, som är omfattande. Här finns mycket bra teaterverksamhet, dansstudio med mera. Alla är överens om att lösningen måste vara tillfredställande för alla parter för att kulturlivet skall utvecklas för alla i kommunen.

Detta är en delikat uppgift och beslut skall tas inom den närmsta framtiden. Spänningen stiger i kultur-Tibro.

Anders Borg, musikledare

Vill Du annonsera?

Slå gärna en signal så får du veta vad vi kan erbjuda för olika alternativ
Jan Dylicki 0660-26 61 05, jan.dylicki@daus.se

Kultur
SMOCKAN

DITT HYRINSTRUMENT

Upp till 12 mån
hyra tillgodo vid köp.

Från 99:-/mån

Hyr så länge du vill!

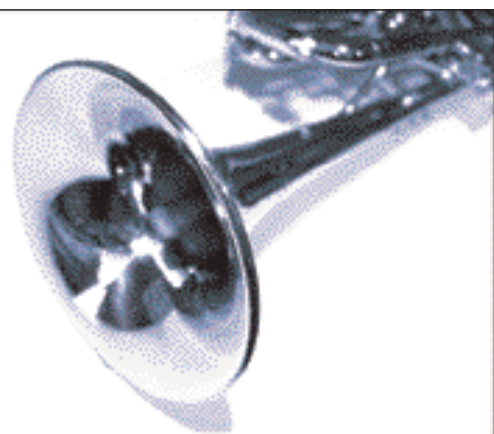
NYKÖPINGS BLÅS
TONWERKSTAN AB

MÄNNISKOR OCH MUSIK TILLSAMMANS

0155 - 21 97 77

info@nykopingsblas.se

Hyr ditt blås hos **Musica** Blåsexperten

Sveriges bästa hyresvillkor / Blåsinstrument från **110:-** i månaden

Vid köp dras upp till 12 månaders inbetald hyra av från priset

Kontakta oss för mer information!

MUSICA - STÖRST I SKANDINAVIEN PÅ UTHYRNING!

MUSICA
blåsexperten ab

Köpmangatan 5 - 572 30 Oskarshamn
Tele: 0491 120 40, Fax 0491 771 88
E-post: musica.blasexperten@swinet.se
Web: www.musica-blasexperten.se

 YAMAHA
The best you can get

www.noter.eu

BLI MUSIKSOLDAT!

Scenvana

Resor

Konserter

Professionell
utbildning

www.fomusc.mil.se

FÖRSVARSMAKTEN
FÖRSVARSMUSIKCENTRUM

190 85 KUNGSÅNGEN Tel: 08-5845 40 00 exp-fomusc@mil.se

Årets SMOk-ambassadör Magnus Rosén återkommer i varje nummer av Smockan med information om sitt liv som professionell musiker, och sitt samarbete med musik- och kulturskolor.

"Jag vill fortsätta bygga broar"

Hej igen!

Den 30 oktober satte jag mig på ett flyg till Seoul i Sydkorea där jag gjorde en välgörenhetskonsert på ett kulturhus. Jag var även ute och gjorde workshop på ett mediauniversitet, jag fick höra att det var ett mindre universitet men det var omkring 20 000 elever. Inte så litet tycker jag.

I och med min roll som ambassadör för SMOk försökte jag skapa broar mellan detta universitet och musikskolan i Mellerud, men också med andra musik/kulturskolor i Sverige som vill ta del av mina kontakter.

Jag hade med mig e-postadresser och adresser till hemsidor från eleverna i Mellerud som jag lämnade till eleverna i Korea, dels för att stimulera ungdomarna här hemma men också för eleverna i Korea.

Arrangören för mitt Koreabesök började direkt jobba på att jag skulle komma dit igen för att besöka något av de 300 universiteten. Mitt mål är att få komma dit och - om musik/kulturskolor i Sverige är intresserade - kunna få till

någon form av utbyte. Kanske kan några bli utbytesstudenter, kanske kan några skriva musik tillsammans via internet. Jag vill att eleverna ska känna att det finns möjligheter.

I maj reser jag till Latin- och Sydamerika för en större turné med start i Mexico och genom många länder ned till Argentina. Där ska jag besöka musikskolor och fortsätta mitt jobb att bygga broar.

När mitt ambassadörskap är slut är mitt mål att det ska finnas kontakter till både Korea och Latin/Sydamerika så att man på ett enkelt sätt kan bygga en sorts sambandscentral, som kanske skolan i Mellerud kan ha hand om.

Jag vill verkligen försöka använda mitt ambassadörskap på ett bra sätt och kunna summera vad jag bidragit med under året. Jag var väldigt tacksam och glad när jag utsågs till SMOk-ambassadör och för mig är det viktigt att ta uppdraget på allvar, det är ett ansvar för mig - inte bara en fjäder i hatten.

Jag vill också fortsätta bygga broar och hålla den här kanalen öppen för musik/kulturskolor även efter året som ambassadör är slut. Det känns som att jag verkligen har kommit igång och

helst skulle jag vilja fortsätta ytterligare ett år.

Den senaste tiden har jag varit ute på flera kulturskolor, bland annat i Hjo, Skövde, Tidaholm och Ale, där jag haft workshops och hållit solobaskonserter. Jag har också besökt grundskolor och pratat om mitt musicerande, om antidrog och mitt ambassadörskap.

Jag vill också berätta att föreningen Music against violence, där jag sitter i styrelsen, har delat ut vårt första fredspris, ett pris som går till någon som jobbar för attivåld med musiken som redskap. Priset gick till saxofonisten Håkan Lewin och organisten Johannes Landgren.

Till sist vill jag önska alla er en God Jul och ett Gott Nytt År. Själv firar jag julen i Dalarna tillsammans med mina kusiner med familjer. Vi är ett trettiotal som träffas varje år, det brukar vara otroligt juligt och fint.

Ha det gott!
Magnus Rosén

UTBILDNINGAR 2008/2009
ANSÖK SENAST 10/1 2008 | BESTÄLL KATALOG NU!

NORDISK MASTER I JAZZ NYHETER!
MASTER I FILMMUSIKKOMPOSITION

www.kmh.se | antagningsinfo@kmh.se | 08-16 32 00

KUNGL. MUSIKHÖGSKOLAN

Lär känna Det inre rummet

- Många jazzlärare anser att undervisning är detsamma som att ge kritik, säger Kenny Werner, amerikansk pianist och föreläsare med hela världen som arbetsfält.
- Men det finns bara ett slags fri musik. Den är fri från kritiska omdömen.

Kenny Werner tycktes känna till alla svagheter som en musiker kan tänkas besitta – och skämtade om dem på ett medmänskligt och förlösande sätt, ungefär som en ståuppkomiker.

I somras höll Kenny Werner ett tvådagarsseminarium på Birka folkhögskola utanför Östersund. Deltagarna fick sig till livs ett stycke musikalisk livskonst uppblandad med många förlösande skratt, allt medan Kenny Werner inpräntade betydelsen av att inte tänka.

De mentala processerna inuti en musiker, oavsett nivå, kan tyckas ett lite väl smalt ämne för ett tvådagarsseminarium. Det är det inte. I varje fall inte för Kenny Werner.

Laddad med en stor portion humor tvekar han inte att jämföra den självkritiska, kontrollerande delen av våra hjärnor med en sjukdom lika destruktiv som alkoholism.

– Din hjärna är smartare än du. Den måste tämjäs likt en hund, säger Kenny Werner.

För vem av oss har inte tänkt: "I kväll bara måste jag spela bra" och snotet fått inse att det mesta gick åt skogen, kanske just för att vi tänkte så? Och hur många jämförelser har vi inte gjort, mellan oss själva och andra, vars enda resultat varit läsningar och oro?

TRO PÅ SIN TALANG

Redan som 11-åring medverkade Kenny Werner som pianist på amerikansk tv.

Den gången spelade han stride-piano – en spelteknik där vänsterhanden sköter både ackordspel och rytmisk drive för att ge högerhanden frihet för solospel. Boogie-woogie är ett exempel på stride. Det var en konst som Kenny Werners far behärskade. Jazzens grunder fick han så att säga med fadersmjölken.

– Jag hade en naturlig tro på min talang, berättar Kenny Werner under en intervju efter avslutat seminarium på Birka folkhögskola.

Den formella skolningen fick han som klassisk pianist när han studerade på Manhattan School of Music i New York.

– Först som 19-åring började jag spela jazz. Jag ville improvisera.

1970 fortsatte han sina musikstudier på jazznästet Berklee College of Music i Boston. Där blev mötet med pianoläraren Madame Chaloff en vändpunkt. Hon var den första som förde in en andlig dimension i hans musikutövande och hon blev också hans andliga guide. Madame Chaloff hade en rad framstående jazzpianister bland sina elever, bland dem Keith Jarrett.

DELAR MED SIG

Under en turné i Sydamerika kom nästa viktiga möte för Kenny Werner. Kon-

sertpianisten Juao Assis Brasil lärde honom vikten av en okomplicerad och kravlös inställning till sitt spel – "ease" – och betydelsen av självuppskattning och självkärlek.

Den med sina kunskaper mycket generöse Kenny Werner delade snart med sig av sina insikter och erfarenheter i olika sammanhang. Råden och diskussionerna blev till föreläsningar och föreläsningarna i sin tur utgjorde grunden för boken "Effortless Mastery", som gavs ut 1997. Boken har även spridits i klassiska musikkretsar, där han också föreläser.

– Klassiska musiker är ofta ännu mer lästa än jazzmusiker. För dem blir det en befielse.

DET INRE RUMMET

Det tvådagarsseminarium som han gav på Birka folkhögskola i juli innehöll en mängd konkreta tips, skickligt invävda i roliga exempel, om hur man kan gå till väga för att hålla tankarna på avstånd. Ett viktigt begrepp i Kenny Werners resonemang är det inre rummet – "the space". Det är hans namn på den del av oss som är befriad från självmedvetande och tankar.

– Det första steget har inte med musik att göra. Det gäller att hitta vägar bort

från tänkandet till det inre rummet.

Andningsteknik är en av de metoder som Kenny Werner använder.

- Det går inte att tänka och fokusera på andningen samtidigt.

När de destruktiva tankarna skingrats blir inlärningen så mycket effektivare.

THE LEARNING DIAMOND

Ett annat viktigt begrepp är inlärningsrutan - "the learning diamond". I inlärningsrutan spaltar han upp inlärningsprocessen i delar, som ges olika prioritet.

- Att spela utan ansträngning - "effortlessly" - är det viktigaste, poängterar han.

Det kan också handla om att vända på

formuleringar som används slentrianmässigt. I stället för att säga "det är svårt", som inkluderar en känsla av att det inte går att komma förbi svårigheten, kan man säga "det har inte blivit lätt än", som klart och tydligt pekar mot att det kommer att bli lätt.

AVLED TANKARNA

Hans seminarium är inte olikt en ståuppföreläsning. Eftersom han dessutom spelar mycket på flygeln under seminariets gång är det lätt att göra en jämförelse med en annan mycket rolig och skicklig pianist: Victor Borge.

Men deras sätt att närma sig musikens kärna och människans inre rum är fun-

damentalt väsensskilda. Där Victor Borge skämt kunde vara plumpa och elaka är Kenny Werners fyllda av medmänsklighet och välvilja.

- Inre föreställningar som "det är ingen idé - jag är inte begåvad", "jag är för gammal", "jag är europé" eller "jag är kvinna" hindrar oss, på samma sätt som molnen skymmer solen. Men solen finns där hela tiden.

Det gäller att avleda tankarna och låta solen skina med full kraft.

- När man spelar från det inre rummet, då spelar man så bra man kan. Lär känna det inre rummet i ditt bröst, uppmanar Kenny Werner.

Text och foto: Ann-Sofie Öman

Givande seminarium

När Kenny Werner 1997 föreläste på LAJE-konferensen (International Association for Jazz Education) i New York, hade hans bok "Effortless Mastery" precis kommit ut. Bland åhörarna fanns Roy Okutani - amerikansk trumpetare och den gången lärare i improvisation på Berklee College of Music i Boston. I somras korsades deras vägar igen. Den här gången långt från New York och Boston, på Birka folkhögskola knappt en mil utanför Östersund.

Sedan ett år tillbaka har Birka folkhögskola ett brett jazzprogram, med Roy Okutani som ansvarig. Förutom en vanlig musiklinje med jazzprofil finns det en ettårig jazzintroduktionskurs och dessutom en påbyggnadsutbildning i jazz.

Numer är Roy Okutani ordentligt rotad i Sverige och efter att först ha undervisat på Birka och därefter under några år i Skåne, på Skurups och Fridhems folkhögskolor och på musikhögskolan i Malmö, valde Roy och familjen att återvända till Östersund.

Initiativet att ta Kenny Werner till Sverige för ett tvådagarsseminarium var ett sätt att etablera det nya Birka i jazzkretsar.

- Det var fantastiskt att få träffa honom, att se honom stå här och prata, säger en strålende glad Roy Okutani när seminariet med Kenny Werner just avslutats.

KOMPETENSUTVECKLING

Bland deltagarna på Birka fanns kontrabasisten Anders Jormin, professor i improvisation i Göteborg. Han var där med kollegan Thomas Jäderlund, saxofonist.

- Seminariet fungerade som kompetensutveckling för oss som pedagoger. Självklart kan vi även ta till oss det som konstnärer, framhåller Anders Jormin, som var bekant med Kenny Werners metoder sedan tidigare.

- Det blev precis så givande som jag hoppats, men kanske inte vägat förvänta mig. Jag är faktiskt imponerad. Det är en metodisk filosofi - en blandning av gestaltterapi, kognitiv terapi, österländsk visdom och genuin musikererfarenhet.

Anders Jormin uppfattar Kenny Werners koncept som särskilt lämpligt för musikstudierande som kommit en bit på vägen och för pedagoger som hållit på ett tag och vill gå vidare.

TALAR TILL MÅNGA GRUPPER

Kenny Werner är inget känt namn i Sverige och seminariet lockade bara drygt 50 deltagare. Det blev ingen lönsam affär för landstingsägda Birka folkhögskola.

- Vi hade nog väntat oss ett större gensvar, sade Mattias Nordqvist, 31 år och studierektor på Birka sedan två år.

- Det Kenny Werner gör talar till många grupper, även musiker inom klassisk musik. Och förstås till lärare på mu-

F d Berkleeläraren och trumpetaren Roy Okutani, till vänster, och Mattias Nordqvist, studierektor, lög bakom seminariet med Kenny Werner på Birka folkhögskola i somras.

sik- och kulturskolor. En helg på hösten eller våren kanske hade varit mer optimalt. Men det här är första steget.

Seminariet på Birka hölls 9-10 juli i anslutning till Copenhagen Jazz Festival, där Kenny Werner spelade med sin kvintett. I bandet ingick bland andra trumpetaren Randy Brecker, känd inte minst för sitt samarbete med Bruce Springsteen.

Kenny Werner är även han etablerad på den internationella musikscenen och har spelat ihop med musiker som Toots Thielemans och Bobby McFerrin.

Smockan hade i våras en artikel från årets IAJE-konferens i New York. Den uppmärksamma läsaren minns att Kenny Werner höll ett seminarium där även i år. Det hade titeln "Playing from the Space" och var grundat på innehållet i boken "Effortless Mastery".

Text och foto: Ann-Sofie Öman

Kontrabasisten Anders Jormin, professor i improvisation på högskolan för scen och musik i Göteborg, uppfattar Kenny Werners koncept som särskilt lämpligt för pedagoger som hållit på ett tag och vill gå vidare.

Bagatell 1

Från
7 500 kr

En vagn
kommer lastad ...

- Med världens mest sålda notställ
- Liten vagn + 12 notställ - 7500 kr (exkl. moms)
- Stor vagn + 18 notställ - 10 000 kr (exkl. moms)
- Marknadens mest praktiska och prisvärda vagn och notställ

Läs mer på Bagatell 2

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tele: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Spännande och lyckat klezmerprojekt

På Kungälv's Musikskola genomfördes i oktober ett både roligt och lärarikt projekt med klezmermusik, som avslutades med en konsert tillsammans med Salomon Helperin Yiddish Salsa Band.

Vi bestämde oss i våras för att genomföra projektet och vi hade också hört hur kul alla lärare och elever i Partille och Härryda Musik & Kulturskolor tyckte det hade varit. I början av oktober startade vi med att dela ut låtarna i grundpartitur för att sedan bestämma vilka ensembler som skulle spela vad.

Hos oss blev det flöjtensemblen, klarnettensemblen, stråkensemblen, brassensemblen samt ett stort klezmerband med alla ensembler plus gitarr, piano, trummor och bas. Viss arrangering gjordes för att passa våra ensembler, i samråd med Salomon Helperin.

I Partille och Härryda gjorde man på annorlunda sätt, och det härliga är att varje skola kan genomföra detta på sitt sätt, för att passa in för just sina ensembler.

Trumpetaren Salomon Helperin ledde sista repetitionen med eleverna på Kungälv's Musikskola och medverkade även med sitt Yiddish Salsa Band på klezmerprojektets avslutande konsert.

Vi delade ut stämmor till eleverna att öva som extraläxa och repade med ensemblerna några gånger innan konserten den 21 oktober. Sista repet kom Salomon till oss för att finslipa och ge oss den rätta klezmerkänslan.

Det kändes lätt och flexibelt att arbeta med Salomon samt få många tips och idéer av denna mångkunniga och mångkulturella musiker. Övriga bandmedlemmar, som är frilansmusiker på heltid, var enormt duktiga och mycket lätta att umgås med och medverkade också till det lyckade slutresultatet med sina personliga idéer. Det märktes tydligt hur kul de tycker det är att spela tillsammans och det smittade ju naturligtvis av sig till oss.

På konserten varvades elevensemblerna med Yiddish Salsa Band, som körde sina låtar och även hjälpte till där det behövdes förstärkas eller spelas med i elevensemblerna. Det blev en hel del improviserade klezmersolon av eleverna.

Alla inblandade – elever, lärare och musikledare – tyckte att detta var jättespännande att genomföra tillsammans med Salomon Helperin Yiddish Salsa Band där det skapades en samarbetskänsla utöver det vanliga. Vi kan verkligen rekommendera alla andra sko-

lor att göra detta projekt.

Salomon Helperin kommer dessutom 1-2 mars 2008 till Mimers Trumpetfestival i Kungälv, där vi kommer att göra ett klezmernummer på festkonserten, och höra Salomon spela trumpet.

Text: Claes Willig, brasspedagog
Foto: Susanne Ivarsson Olsson

Bagatell 3

KLAVERNÖTSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

Magnus Bäcklund på Skara Musikskola

Magnus Bäcklund tar ton i Skara.

Musikskolans stödförening kläckte under vårterminen 2007 en idé om att Musikskolan skulle göra en konsert med en kändis. Sagt och gjort, allt förankrades i musikskolans arbetslag och alla var tända på idén.

Magnus Bäcklund, som "föddes" som artist i Skara under sin tid i "Fame Factory" ställde välvilligt upp. Arbetsfördelningen blev den att stödföreningen hade hand om all ekonomi och praktiska detaljer, medan musikskolan tog sig an det musikaliska. Syftet med hela projektet var alltså att samla in pengar till stödföreningen, men också att eleverna fick spela med en kändis.

Arrangemang planerades tillsammans med Magnus. En del fanns färdiga, en del köptes in och en del skrevs. De olika konstellationerna blev symfoniorkester, blåsorkester, stråkorkester, stråkkvartett – och dessutom alla 90 elever tillsammans.

I augusti åkte alla elever och lärare på läger för att börja öva och de sista två veckorna innan konserten övade alla 2-3 gånger per vecka. Så kom då konserten den 12 oktober och nästan alla biljetter gick åt i förköp. I Rosers Salonger var

det närmare 500 i publiken, det låg lite av magi i luften, en förväntan och spänning hos eleverna.

Magnus Bäcklund visade sig vara en perfekt artist i musikskolesammanhang. Ödmjuk med eleverna och verkligen lätt att samarbeta med, så resultatet blev fantastiskt. En konsert som "alla" pratade om efteråt.

Ekonomi stärktes för stödföreningen, Sparbanksstiftelsen bidrog också med medel. Men det viktigaste av allt – samhörighetskänslan stärktes, alla jobbade mot samma mål och den musikaliska kvalitén blev mycket hög.

Bland repertoaren som spelades kan nämnas Fantomen på Operan, I feel good, Just a gigolo, Håll mitt hjärta, Sattelit, Anthem, Flashdance och Give me your love tillsammans med eleven Hanna Andersson.

Text: Pierre Fahlström

Bagatell 2

Köp 6 betala för 5

TELESKOPET

Världsledande – med bl.a. 85 % av den amerikanska marknaden och 75 % av den franska.

Inga skruvar - bara att dra upp och ner.

Snygg design som passar i alla miljöer. Finns i 5 olika modeller från 495 kr (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

GÖR DIN MUSIK I DATORN!

PRINTMUSIC är ett fantastiskt dataprogram för att notera musik. Spela, skriv, scanna eller sjung in din musik via en mikrofon! Sedan kan du lysna, redigera, och skriva ut perfekta partiturer med dina stämmor. PrintMusic är ett kraftfullt men mycket lättarbetat program på svenska. 1.795,- inkl moms.

beställ smidigt från vår webshop!

www.swedenmidimusic.se

FL STUDIO är marknadens mest kompletta virtuella musikstation, lämpad för de flesta moderna musikgenrer. Inom några minuter är du igång med att skapa dina egna låtar. FL Studio har lyckats där många andra gått bet, nämligen att vara ett roligt och lättarbetat program på en hög professionell nivå. Från 1.495,- inkl moms

Mängder av barn deltog vid Världens barnveckan i Skellefteå.

Musikinsamling för Världens barn

Sju konserter i olika delar av Skellefteå kommun på fyra dagar, i nära samarbete med lokala organisationer och musikutövare, gav 110 000 kronor till Världens barn.

Bureå och Burträsk var först ut. I Bureå kyrka lyfte taket nästan när åk 2 och 3 sjöng "Ge världens barn världens chans" tillsammans med ortens manskör. I öv-

rigt lockade ett mycket varierat program publiken i den nästan fullsatta kyrkan att lägga en riklig kollekt till Världens barn.

I Burträsk hade man valt att hålla till i Burträskarnas hus och att ta inträde. Flera musikskoleelever uppträdde, i vissa nummer tillsammans med den lokala kören Gammybyssa och publiken.

När det blev Byskes tur höll man till i skolans aula. Dansen "Skolgården" till Vitalins vals, som spelades av lärare från musikskolan, sång, instrumentalmusik

och kören Asante bidrog till en stor kollekt. Lions, den lokala samarbetspartnern, sålde fika till den stora publiken.

I Bygdsiljum uppträdde de lägre stadierna med sång och musik för daglediga i EFS bönhus, och Röda Korset stod för fikaten.

Andra aktiviteter ägde rum i Anderstorpssalen i centralorten dit 450 personer hade sökt sig för att bland annat få höra 150 barn och ungdomar framföra "I natt jag drömde", en fin manifestation denna FN-dag.

Välbesökta konserter i Bolidens Folkets hus och Lövsångers kyrka avslutade Världens barn-veckan. I Boliden framträdde bland andra SFI-kören, som består av unga invandrarbarn som förstärker inläringen av svenska med sång. "Det var en fröjd att se den glädje och stolthet barnen gav uttryck för", sa deras lärare.

Lövsångers kyrka var fullsatt och programmet fint varierat med bland annat sång av barn i klasserna 1 till 6.

De sju konserterna med kringaktiviteter inbringade cirka 110 000 kronor. Musikskolan genomför alltid konserter av olika slag i uppspelningssyfte, men denna gång kändes det att framträdandena hade ytterligare en dimension - för alla inblandade.

Text: Britt-Marie Nyström
Foto: Björn Häglund

DIN TRÄBLÄSVERKSTAD

Vi erbjuder alla typer av reparationer, från enkel justering till helrenovering.

NYKÖPINGS BLAS
TONWERKSTAN AB

MÄNNISKOR OCH MUSIK TILLSAMMANS
0155 - 21 97 77 info@nykopingsblas.se

Bagatell 6

2 000:-

(exkl moms)

PIANO-GASPALLEN standard

Sluta skruva!

Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits.

Nyhet: GASPALLEN ERGO 2500:- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

2008 Fyller Rum 30 ÅR!

Illisa into det stora partyt, Rum-festivalen! Det blir kulastigt både med konsert, framträdanden, workshops, kringaktiviteter, Siljestrå, Orkestern, Electric Filles, roliga partykattor och en massa annat!

TVÄR TRÄFF OCH PRÄMIALOR!
Sista anmälningsdag 8 feb.
Mer info på www.rum.se

Höjda avgifter och nedskärningar i Stockholm

Från och med årsskiftet blir det dyrare att gå på Stockholms kulturskola. Ett beslut i kommunfullmäktige visar att terminsavgiften på 750 kronor höjs till 900. För familjer med nedsatt avgift fördubblas kostnaden från 250 till 500 kronor. Dessutom kan sparbetning på 18 miljoner kronor medföra att 55 anställda tvingas sluta. Över 300 lärare, föräldrar och elever på kulturskolan deltog i en protestaktion 12 november utanför stadshuset i Stockholm. Det skiljer för övrigt mycket mellan olika kommuner inom Stockholms län när det gäller avgiften att spela och hyra instrument. I Nynäshamn, som är billigast, ligger terminsavgiften på 800 kronor medan dyraste kommunen Vaxholm tar ut 1950 kronor. (DN/ SR, Mitt i musiken)

Pris till Sundsvalls kulturskola

Läraryrskommitténs Göra skillnad-pris delades i november ut för första gången. Syftet med priset är att uppmärksamma lokalavdelningar, arbetsplatser och enskilda personer som skapat bättre villkor för lärarna och skolan - insatser som haft betydelse och inspirerat. Priset är uppdelat i tre kategorier; individ, arbetsplats och lokalavdelning. Sundsvalls kulturskola tilldelades priset för arbetsplats.

Tatiana vann Polstjärnepriset

I hård konkurrens vann blott 16-åriga violinisten Tatiana Gachkova, Karlstad, första finalen i den nya tävlingen för unga musiker. "Med en teknisk briljans och ett övertygande spel framstår Tatiana Gachkova som ett stort framtidslofte" löd juryns motivering. Finalen avgjordes i Vänersborg och ytterligare fyra kandidater hade kvalificerat sig via regiontävlingar: Linus Berglund, fagott (Falun), Emma Lyeteg, fiol (Helsingborg), Alexander Wallén, cello (Vänersborg) samt altviolinisten Fanny Maréchal (Stockholm) som dessvärre tvingades lämna återbud på grund av skada.

Foto: ODIN Fonder

Teckenspråkig kulturskola startar i Örebro

En teckenspråkig kulturskola startar i Örebro till våren. Den ska drivas av ABF tillsammans med Dövas förening i Örebro län, Örebro kommun och Specialskolemyndigheten. Till en början kommer skolan att ha ämnena teater, dans, musik och cirkus. All undervisning kommer att ske på teckenspråk.

Ekonomiska medel kommer från Allmänna arvsfonden och pengarna ska i ett första skede räcka i tre år. (Lärarnas Tidning)

Kristianstad firar Leroy Anderson

Under hela 2008 firar Kristianstad 100-årsjubileet av den världskände kompositören Leroy Andersons födelse. Anledningen är att Anderson har sina rötter i Kristianstads kommun. 1882 utvandrade Leroy Andersons farfar Nils Anderson till Amerika med hustru och sju barn. Ett av barnen var Bror Anton Andersson, som senare fick barnen Leroy och Russel tillsammans med kyrkoorganisten Anna Margareta Johnsson, utvandrad från Stockholm. Leroy Anderson gjorde sig känd som kompositör av poppig konsertmusik och bland hans mest kända verk kan nämnas The Typewriter. Firandet i Kristianstad kommer att pågå under hela 2008 med en hel del konserter med hans kompositioner.

Foto: Woodbury Music Company.

Hot om nedskärningar i Vara

Prisade kulturkommunen Vara har för få barn i grundskolan. Ett sparbetning kommer därför att slå hårt i kommunen nästa år, och då hotas kulturskolan av personalnedskärningar. Hur många tjänster det handlar om är oklart innan budgeten för 2008 slås fast i slutet av november. Man flaggar för en besparing på fem procent vilket skulle innebära 800 000 kronor för kulturskolan, eller drygt två tjänster av dagens tio heltider. (GP)

Foto: Malin Arnesson

Elevers bloggande blev opera

400 gymnasieelever har bloggat fram handlingen till operan "Sjörör och stekare" som i november hade premiär på Norrlandsoperan. Bloggarna hade teman som kärlek, lust att resa och det något överraskande temat

relationen mellan människor och sjökor, vilket fick ge namn åt den unika operan. Musiken har skrivits av elever vid Umeå Musikskola och operan är ett samarbete mellan Kulturverket i Umeå, Allmänna Arvsfonden, NorrlandsOperan, Musikhögskolan i Piteå, Umeå Musikskola, Umeå Universitet och Danshögskolan i Rom.

Trelleborg får kulturskola

Från och med höstterminen 2008 ska Musik- och dansskolan i Trelleborg bli kulturskola. Skolan kan få film och teater som nya ämnen. Till att börja med blir det en smygstart av den nya inriktningen. "Vi får ju ta det så nått i början, säger skolans chef Michael Nordberg. Vi måste ju se hur stort intresset är." Någon jättesatsning är det inte fråga om, i pengar handlar det om en knapp heltidstjänst. (Ystads Allehanda)

A little nightmare music

Över sju miljoner har sett deras klipp på internetsajten Youtube. Nu kommer den galna duon Igesund & Joo till Sverige. Med glimten i ögat driver violinisten Aleksey Igesund och pianisten Richard Hyung-ki Joo med den klassiska genren i ett program de kallar A Little Nightmare Music. Följ med till en värld där Mozart, Beethoven och Rachmaninov står sida vid sida med allsång, handklapp och "I will survive", och där mobilsignaler, Bond-teman och Riverdance smyger sig in där man minst anar det. Den kritikerrosade duon Igesund & Joo utvecklar traditionen från Victor Borge och andra musikaliska underhållare. Båda har sin bakgrund inom konstmusiken och är verksamma som solister och kammarmusiker också i andra sammanhang. Duon turnerar i Sverige under januari i ett arrangemang av Rikskonserter med start i Karlstad 16/1.

Foto: Julia Wesley.

Sänkta avgifter tack vare politisk frånvaro

När barn- och utbildningsnämnden i Simrishamn skulle besluta om terminsavgiften till kulturskolan fanns inte tillräckligt många från majoritetspartierna på plats för att försvara sitt yrkande. Istället fick oppositionen, med Socialdemokraterna i spetsen, igenom sitt mångåriga yrkande att sänka terminsavgiften från 750 till 500 kronor. Majoritetspartiernas dåliga mötes närvaro

kostade därmed nämnden 180 000 kronor för nästa år. "Jag har kämpat för det här i många år. Sänkt avgift är en rättvisefråga" säger Christer Grankvist (s), som inte alls har något emot att majoritetens politiker stannar hemma från möten. (Ystads Allehanda)

Lärororo i Sölvesborg

Flytten till Sölvesborgs berömda tingshus var tänkt som en nystart i det större formatet för musikskolan, men i stället går lärarna och är oroliga för sina jobb. Musikskolan har ett sparkrav på 365 000 kronor hängande över sig inför våren och politikerna i fritids- och kulturnämnden har bestämt att den gitarrlärare som slutade i somras på sikt inte ska ersättas. Tjänsten upprätthålls i höst genom ett vikariat som upphör i december. Detta innebär att musikskolans lärarkår vid årsskiftet minskar från 8,5 tjänster till 7,5. (Blekinge Läns Tidning)

Cecilia Rydinger Alin professor i orkesterdirigering

Norden har fått sin första kvinnliga professor i orkesterdirigering. Cecilia Rydinger Alin är den första kvinnliga professorn på sitt område i Norden, och en av mycket få i hela Europa. Cecilia Rydinger Alin är sedan 1998 lektor i orkesterdirigering vid KMH och verksam som orkester-, opera- och kördirigent med regelbundna engagemang hos de svenska och nordiska symfoniorkestrarna. Men hon är också känd för sina stora internationella framgångar som kördirigent med Allmänna Söngen från Uppsala. Att KMH nu får en kvinnlig professor i dirigering är givetvis ett glädjande steg framåt för jämställdheten inom detta mansdominerade yrke. Hennes egenskap av förebild förstärks också av hennes verksamhet som ledarskapskonsult.

Dramaten firar hundraårsjubileum

Ett party hela året utlovar teaterchefen Staffan Valdemar Holm när Dramaten fyller hundra nästa år. Det firas med allt från rockkonserter till Strindbergs kungadramer. När Dramaten firar hundra år sker det med en helkväll i Strindbergs sällskap. Michael Nyqvist spelar kung Gustav III, Elin Klinga spelar drottning Kristina och Torkel Petersson gör Gustav Vasa i en föreställning kallad Tre kronor. "Den 18 februari kommer vi att ha ett alldeles speciellt party, men vi vill ha fest med publiken hela året också", säger Staffan Valdemar Holm. (DN)

Teatersmink för alla tillfällen!

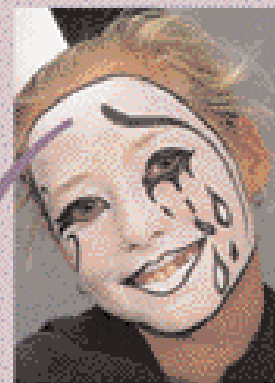
Grimas teatersmink passar utmärkt vid uppförande av teater, kabaré och show. Lägg häftiga djurmasker, färgglada karnevalssminkningar eller karaktärssminkningar. Produkterna finns både vattenbaserat (lätt att tvätta bort) och fetbaserat (för sminkning i show och teater).

ATR har flyttat till Slottsgatan 17 i centrala Västerås. Välkommen till oss och handla teatersmink direkt. För öppettider se vår hemsida eller ring 021-470 41 60.

Kultur- och musikskolor som har serviceavtal med ATR har 10 % rabatt på teatersmink. Rabatten går ej att kombinera med andra erbjudanden.

Skicka efter gratis sminkprislista eller ladda ned den från www.atr.nu

Grimas teatersmink på postorder från ATR. Bra priser, snabba leveranser. Hemsida: www.atr.nu, e-post: smink@atr.nu

GRIMAS® atr

Jag hoppas att vi ska kunna hitta kulturpolitiska mål som är tydligare än de vi har idag

Helt lätt är det inte att få tid för en intervju med kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth.

Smockan har försökt förr, men då har det inte passat. Nu fick vi i alla fall några minuter på oss att ställa några frågor.

Ni säger att ni prioriterar barns och ungdomars rätt till kultur och att ni gör en långsiktig satsning för barn i grundskolan i och med "Skapande skola". Kritiker menar att det är för lite, hur ser du på den här satsningen?

- Det är alltid så att folk kan tycka det är för lite när man gör en satsning. Vi har sagt från början att vi inspirerats av norska "skolesekken" som startade 2001. Både jag och utbildningsminister Jan Björklund har träffat företrädare för norska regeringen, som är mycket nöjda med utvecklingen. Där var satsningen 16 miljoner i starten, vi satsar 55 miljoner, vissa kan tycka att det är för lite. Dessutom är det ju så att oppositionen alltid har mer pengar.

Finns det planer på andra insatser för barn och unga?

- Regeringens prioriteringar innehåller bland annat fokus på barn- och ungdomskultur. Vi var kritiska mot det så kallade barnkulturåret, jag är överhuvudtaget rätt skeptisk kring kampanjaktiviteter av det här slaget eftersom risken är stor att intresset blossar upp en kort period och sedan dör ut. Kulturrådets rapport "Hinder och framgångsfaktorer för samverkan mellan kulturliv och skola" kom lägligt i och med att kulturrådet ska ha kontakter med skolan, jag vet också att SMOk ska ha regionala träffar under temat mötesplatser för kultur och skola. Beredskapen runt om i landet är relativt god på att ta emot en sådan satsning, det gäller bara att undvika att det blir något som ligger vid sidan om, istället ska det ligga inom skolarbetet.

Vi har också skrivit in i regeringsbrevet för de statliga institutionerna att beakta barns och ungas delaktigheter, och det är viktigt att det kommer in naturligt i planeringsarbetet. Även inom utbildningsdepartementet ligger flera av kulturfrågorna kring barn och unga och det är viktigt att vi för ett nära samarbete mellan departementen.

Vilken roll tycker du att musik- och kulturskolorna spelar för barns och ungdomars rätt till kultur?

- Tillgängligheten är avgörande. Det finns några kommuner som inte har musik/kulturskola men det behöver inte innebära att de inte erbjuder barn och unga kultur. Kulturrådet påpekar att det behövs mer statistik i de här frågorna, men statistik säger inte allt om sanningen. Vi vet att Länsmusiken ökar sitt utbud till barn och unga, men vi vet mindre om de verkligen fångar upp dem. Det gäller att få in kvalitet i studierna och Kulturrådet är väl medvetna om att det här är en av regeringens prioriteringar.

Som du säger saknar flera kommuner idag musik/kulturskola, anser du att det borde vara en lagstadgad verksamhet för kommunerna?

- Jag vet att det finns sådana synpunkter, men samtidigt vet vi att kommuner månar om sin självständighet och så ska det vara. De regionala förutskottningarna måste styra och jag tror att man på kommunal nivå driver på ännu bättre än vi skulle kunna göra från regeringshåll. Dessutom tror jag att det skulle bli ramaskri om vi lagstiftade om kommunal musik/kulturskola. Idag pratar allt fler om kulturen som en utvecklingsfaktor, man vill helt enkelt inte bo i kommuner där det inte finns en musik/kulturskola, bio, konstverksamhet och annat kulturutbud - det är man väl medvetna om ute i kommunerna.

Hur ser hon på kulturbevarande kontra förnyelse?

- De förutsätter varandra, vi måste göra både ock. Kulturarvet i stort, och all den kunskap som finns, är nödvändigt - men samtidigt får det inte bli att man fastnar i det förgångna.

Vad hoppas du att den pågående kulturpolitiska översynen ska ge?

- Jag hoppas att vi ska kunna hitta kulturpolitiska mål som är tydligare än de vi har idag, mål som de statliga institutionerna kan arbeta utifrån och som andra kan inspireras av. Jag hoppas också att vi ska kunna skära verksamheterna på en liten annan ledd. Det har alltför länge varit täta skott mellan institutionerna, vi behöver samarbeta mer. Det finns också frågor som; vem ska göra vad mellan de statliga, regionala och kommunala verksamheterna? Vem är bäst på att göra vad? Det vill vi ha svar på. Fördelen med den här översynen är att direktiven är förhållandevis öppna.

Om hon fick bestämma helt själv - vilken kulturpolitik skulle vi i så fall ha, hur ser ditt drömscenario ut?

- Åh, jösses! Jag tycker att väldigt mycket gått i stå men jag sitter inte inne med alla svaren, det är sådant

som utredningen ska se över. Utredningen har fått i uppgift att föra så många samtal som möjligt med kulturskapare runt om i landet. Jag kan i alla fall konstatera, efter att ha pratat med kollegor i Europa, att vi talar om samma frågor. Hur ska vi bevara vårt kulturarv? Och vad är vårt kulturarv, med den globala förändring som sker? Jag har också märkt att flera länder i allt högre utsträckning vill knyta de professionella kulturskaparna till skolan.

Till sist får jag välkomna dig till Uppsala 2 april nästa år där du inviger SMOks rikskonferens.

- Tack, det ska bli kul.

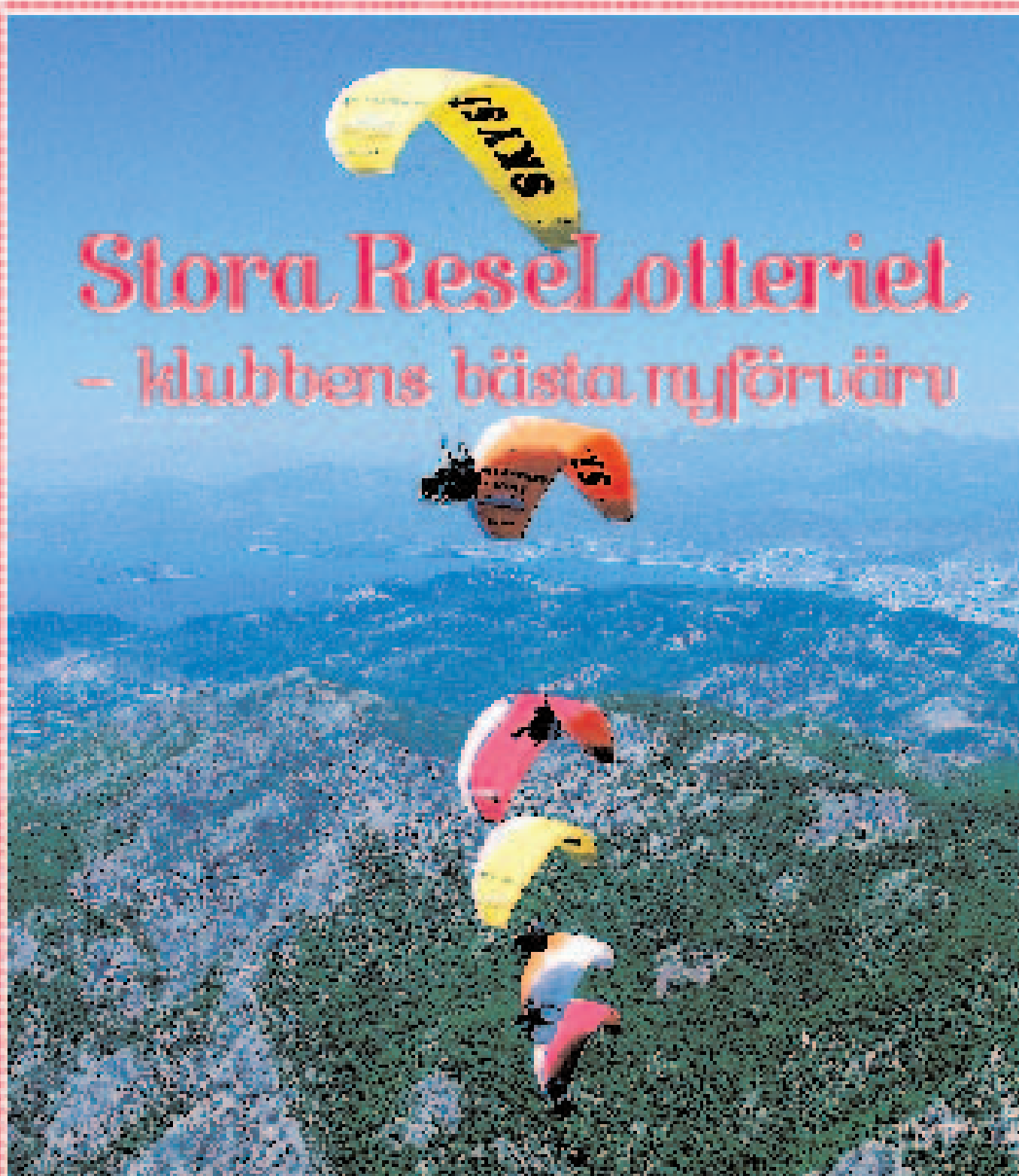
Text: Nils Ågren
Foto: Pawel Flato

20075099

Stora ReseLotteriet

- klubbens bästa nyförvärv

Är du medlem i en förening som behåller namnet paragraf?

Vings "Stora ReseLotteriet" passar för alla föreningar. Du får hela lotteriet i ett färdigt paket: fria lotter med ert namn, fri leverans, fri rådgivning och vinetplan. Välj själv paketets storlek: från 25 000,- till en halv miljon i behållning! Maila lottinfo@ving.se eller ring 03-555 130 00.

Läs mer på Ving.se

VING